

Obsah

AKTUALITY 2
Nároky na členy volených orgánů KA ČR..... 5

NA POMOČ AUDITORŮM
Rezervy na rizika z odpovědnosti
(Ing. František Louša)..... 7
Izení kvality u společností provádějících
audity – ISQC 1 (3. část)
(Doc. Ing. Vladimír Králík, CSc.)..... 10

TÉMA ÍSLA – BANKOVNICTVÍ
Krátké pojednání o bankovním sektoru..... 12
Zeptali jsme se 13
Banky z pohledu auditora
(Ing. Petr Kříž, FCCA)..... 14
Proč je účetnictví bank opředeno
takovou záhadou?
(Ing. Miloslav Lorenc)..... 18
Evropská směrnice o trzích s finančními
nástroji – MiFID
(Mike Jennings)..... 22
Je to s kampaňkami tak zlé?
Aneb vzpomínky jednoho auditora
(Doc. Ing. Karel Novotný, CSc.)..... 23

DISKUSE
Reakce na algoritmus MFŘ
(Ing. Zdeněk Nejezchleb)..... 24

RECENZE 26

LIDÉ A FIRMY 28

@ e-příloha Auditor 3/2007

- Finanční leasing dle IAS 17 a odložená daň – poskytovatel leasingu
- Finanční leasing dle IAS 17 a odložená daň – nájemce
- Některé poznatky z ověření inventarizací majetku a závazků
- Jsou případy na odstranění elektrozařízení daňovým nákladem?
- Účetní závěrka pro podnikatele za účetní období roku 2006

Toto číslo vyšlo **28. 3. 2007**
Uzávěrka pro příjem podkladů
pro další číslo je **11. 4. 2007**

Čím se zabývá výbor pro metodiku?

Pátým rokem provádí zákon o účetnictví vyhlášky, které mají za úkol stanovit podrobnější informace o účetních metodách, pravidlech a postupech. Na ně navazují účetní standardy. Dalo by se tedy usuzovat, že metodika účetnictví je v České republice stabilizovaná, neprobíhají žádné významné koncepční změny. Proč se tedy schází výbor pro metodiku? Čím se zabývá na svých pravidelných měsíčních jednáních? Pojme nahlednout například v březnu do desek s podkladovými materiály. V únoru byla velmi zajímavá diskuse týkající se vkladu podniku, kdy jednoznačně převážily vnitřní a ekonomické argumenty při posuzování u vkladatele, což s opravnými položkami a rezervami. Jsme si v domě tlaku daňových přípisů, ale u vkládající účetní jednotky hraje významnou roli reálné ocenění finanční investice, znalost skutečností, které mají dopad na dohodně snížení hodnoty jednotlivých majetkových položek atd. Nelze tedy ke zrušení opravných položek a rezerv přistupovat šablonovitě. Účetní jednotka, do níž je vložen podnik, se rozhoduje, zda přijme majetek a závazky v účetním ocenění vkládajícího, či zda ocení složky podniku na základě ocenění znalcem. Měly by se v jejím účetnictví objevit opravné položky u převzatého majetku? Pokud ano, v jaké výši? Případně s jakým daňovým dopadem? Když se závěry z diskuse objevily na papíru, opět ještě vyvolaly další doplnění zapsaných myšlenek. Takže v březnu se

pokusíme diskusi uzavřít. Musíme se totiž v novat znovu předloženému návrhu interpretace na téma faktoring. Vždy v praxi se pod tímto pojmem skrývají složité smlouvy plně podmíněné, závazkové a rizikové. Převážně pasivní a v novém jednání výboru pro metodiku by však měly být soustředěny na konzultace s pracovníky ministerstva financí na téma úprava účetních metod a postupů zásob a u dlouhodobého hmotného majetku. Uvítali bychom otevřenou diskusi široké odborné veřejnosti. Víme, že až budou mít pracovníci odboru metodiky účetnictví a auditu ministerstva financí připraveny návrhy změn účetních předpisů, budou předány do připomínkového řízení s dostatečným časovým předstihem k vyjádření připomínek.

Členové výboru pro metodiku KA ČR byli vyzváni, aby se zúčastnili klubových setkání s auditory. Na letošní rok je jejich připraveno celkem šest. Víme, že se na nich podělíte s námi o své zkušenosti, problémy a náměty na případné úpravy platných předpisů. Významným bodem programu výboru pro metodiku jsou aktuální informace o vývoji mezinárodních účetních pravidel. Každý, koho zajímá nejen další vývoj metodiky účetnictví, ale také podmínky auditu účetních závěrek, by měl sledovat diskusi týkající se regulace malých a středních firem v účetním stanovení limitů je vymezujících. V tiskové potrubných informací, případně odkazem na stránku, najdete na internetových stránkách komory www.kacr.cz.

Doc. Ing. Hana Bezinová, CSc.
předsedkyně
Výboru pro metodiku KA ČR

Ze zasedání Rady KA R

Rada na svém zasedání v 19. února 2007 projednala záležitosti výboru pro otázky profese a etiku, a to předložení návrhu vyplněného dotazníku pro FEE týkající se definice skupiny/sítě firem, což bude poté třeba ujasnit v rámci EU a FEE před transpozicí nové 8. směrnice EU o statutárním auditu do národní legislativy. V souladu se zákonem č. 254/2000 Sb. ve znění pozdějších novel rozhodla vyškrtnout ze seznamu komory několik asistentů auditora pro nedoložení pracovního poměru u auditora nebo u auditorské společnosti.

Rada dále schválila:

- žádosti o pozastavení oprávnění k poskytování auditorských služeb,
- žádosti o udělení výjimky z výše fixního příspěvku na rok 2007.

Rada projednala záležitosti Výboru pro auditorské standardy (VAS):

- a) Předseda VAS Ing. He manský komentoval předložené stanovisko VAS k aplikaci standardu řízení kvality auditorské profese ISQC 1. Vydání metodické pomůcky pro auditory k vytváření podmínek pro zajištění kvali-

ty auditu (resp. aplikace ISQC 1) bylo radou uloženo usnesením XVI. sněmu. Návrh aplikace přílohy (AD) k ISQC 1 byl dán auditorům na podzim 2006 do připomínkového řízení, žádná připomínka nedošla. Po diskusi dospěl VAS k závěru, že AD vydat nelze, protože nejsou splněny podmínky, za kterých lze AD v souladu s ISA vydat.

- b) V rámci diskuse byl zmíněn i názor některých členů DK, aby rada iniciovala vytvoření seznamu odborníků, kteří by auditorům s aplikací ISQC 1 pomohli. Po diskusi však rada dospěla k závěru, že nebude schopna garantovat odbornost auditorů, kteří se do takového seznamu nechají zapsat, a tudíž nemůže seznam vytvořit.
- c) Na uzavených stránkách webu KA R mohou auditoři sdílet informace a případně domluvit poskytování konzultací či poradenství k aplikaci ISQC 1 na bázi běžných smluvních vztahů bez zásahu rady.
- d) Byl rovněž prezentován průzkum, jak a ve kterých zemích je

ISQC 1 aplikován (resp. je-li promítnut do národních předpisů), ze kterého vyplývá, že dosud pouze dvě členské země IFAC vydaly tzv. Pomůcku pro auditory k aplikaci ISQC 1. Jde o Německo a Jihoafrickou republiku. Ing. He manský přislíbil, že se seznámí s oběma pomůckami a předloží radě pro projednání s VAS návrh řešení v tom smyslu, zda a kterou pomůcku předložit a vydat pro naše auditory.

Rada vzala na v domě:

- předložení výsledku hospodaření roku 2006 předznaním, který je o cca 400 tis. Kč vyšší, než bylo uvedeno v odhadu výsledku předloženém XVI. sněmu,
- zápisy ze zasedání prezidia, výborů a komisí,
- zápis z jednání Národní účetní rady,
- zprávu Ing. Šobotníka ze zahraniční cesty do FEE na jednání Pracovní skupiny pro etiku,
- kárná opatření udělená Kárnou komisí.

Ing. Eva Rokosová, MBA

Účad KA R

Mimoádná příloha: Metodická pomůcka pro audit nevládních organizací

V tomto čísle časopisu naleznete jako mimoádnou přílohu nezávaznou metodickou pomůcku pro audit nevládních organizací, kterou připravil Výbor pro veřejný sektor.

Pomůcka je zaměřena na tyto subjekty: politické strany a politická hnutí, nadace a nadační fondy, vysoké školy, obecně prospěšné společnosti a příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky.

Každá oblast je dále rozdělena na části: legislativní rámec, upozornění na důležité

paragrafy u vybraných předpisů a příklad zprávy auditora o ověření účetní závěrky. **-ab-**

Interpretace NÚR

V lednu 2007 Národní účetní rada zveřejnila dvě nové interpretace: I-9 Odložená daň – první vykazování a I-10 Okamžitkové uvoznování o pohledávce z titulu poskytnutí k pohledávce u věřitele. Obě interpretace lze nalézt na internetových stránkách www.nur.cz.

-mj-

Praktická aplikace Mezinárodních auditorských standardů – to bylo téma dvou denního semináře, který se 14. a 15. února 2007 uskutečnil v hotelu Žebřínský dvůr v Brně. Absolvovali dobře obsazeného a organizovaného semináře si mohou účastníci započítat do plnění „prioritního tématu“.

Foto Jiří Vrba

Průručka mezinárodních auditorských standardů 2007

(Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements 2007)

Mezinárodní federace účetních (IFAC) zveřejnila na svých internetových stránkách v průběhu února 2007 Průručku mezinárodních auditorských standardů. Průručka, kterou IFAC vydává každoročně, přináší základní souhrn o IFAC, standardy a pokyny pro oblast auditu, ověřování a etiky platné k 1. lednu 2007.

Hlavní změny oproti vydání průručky z roku 2006 jsou následující:

A) materiály vydané Radou pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy IAASB:

- glosář pojmů – nové datum platnosti – prosinec 2006;
- v červnu 2006 byl stažen standard ISA 230 „Dokumentace“ po-

té, co se stal účinným revidovaný standard ISA 230 „Dokumentace auditu“;

- v prosinci 2006 byl stažen standard ISA 700 „Zpráva auditora o ověření účetní závěrky“ poté, co nastala účinnost revidovaného standardu ISA 700 „Zpráva auditora o úplné účetní závěrečné účteně k všeobecným účelům“;
- přílohy standardů ISQC 1, ISA 200, ISA 210 (příloha 3), ISA 330, ISA 560, ISA 800, ISRE 2400 (příloha 5) nabyly účinnosti a byly zapracovány do textu příslušných standardů;
- novelizace přílohy k mezinárodním standardům pro řízení kvality, audit, prověrky a ostatní ověřovací a související služby

Novinky z IFAC a FEE

Návrh úprav standardu ISA

Mezinárodní federace účetních IFAC vydala v březnu 2007 návrh revize standardu ISA 550 „Propojené osoby“ a návrh úprav standardu ISA 570 „Předpoklad nepřetržitého trvání účetní jednotky“. Úpravy standardu ISA 570 byly navrženy jako součást projektu vyjasnění, jehož cílem je sjednotit strukturu a terminologii všech standardů ISA. Návrh úprav standardu ISA 550 byl zveřejněn již v prosinci 2005. Vzhledem k velkému množství připomínek byl vypracován nový návrh. Tento návrh vypracovala Rada pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy IAASB s cílem zvýšit důraz na identifikaci spřízněných osob a transakce s nimi při provádění auditu. Je požadováno, aby auditor v této oblasti vyhodnotil riziko výskytu významné nesprávnosti. Návrh úpravy standardu obsahuje novou definici propojené osoby. Odlišuje také lépe popis auditorských postupů nutných k identifikaci rizika výskytu významné nesprávnosti v oblasti propojených osob a popis auditorských postupů prováděných v reakci na vyhodnocené riziko. Návrh úpravy standardu také zdrazňuje, že auditor si musí být v domě existence propojených osob a jejich vlivu na účetní závěrku – bez ohledu na to, zda účetní předpisy požadují zveřejnění informací o spřízněných osobách i nikoliv. Oba návrhy jsou v angličtině k dispozici na internetové adrese www.ifac.org. Připomínky k návrhu revize standardu ISA 550 mohou být zasílány do 30. června 2007, připomínky k návrhu úprav standardu ISA 570 do 31. května 2007 na adresy uvedené na internetových stránkách IFAC.

Studie FEE Zajištění kontroly kvality ověřovacích zakázek

Evropská federace účetních FEE vydala v lednu 2007 studii summarizující situaci v oblasti zajištění kontroly kvality ověřovacích zakázek v 29 evropských zemích k 1. červenci 2006. Ze studie mimo jiné vyplývá, že 11 členských států EU zatím nezavedlo systém veřejného dohledu, který je požadován novou směrnicí o povinném auditu účetních závěrek. Dále bylo zjištěno, že všechny státy, které se projektu zúčastnily, s výjimkou jediného, mají zaveden systém externí kontroly kvality auditorské práce. Ve studii je jasně vyjádřena podpora FEE takovému systému veřejného dohledu, kdy konečná zodpovědnost je v rukou orgánu veřejného dohledu, který má právo celou řadu aktivit delegovat na profesi. Znamená část studie je v nově nastavené problematice uznávání systému externí kontroly kvality auditorské práce členskými státy EU vzhledem k tomu, že tato kontrola má být prováděna různými způsoby, které jsou v souladu s novou směrnicí o povinném auditu účetních závěrek. Studie také obsahuje celou řadu doporučení pro zajištění kvalitní fungujícího systému zajištění kvality ověřovacích zakázek. Dokument v angličtině naleznete na www.fee.be. -mj-

Redakční poznámka:
Problematikou zajištění kvality při auditu, prověrkách a ověřovacích zakázkách se zabývá i seriál článků „Zajištění kvality u společností provádějících audit...“, jehož první dva díly jsme zveřejnili v časopise Auditor č. 1 a 2/2007, a zbytek část (dokončení) najdete v tomto čísle Auditora na straně 10.
Autorem seriálu je doc. Vladimír Králík ek. -mj-

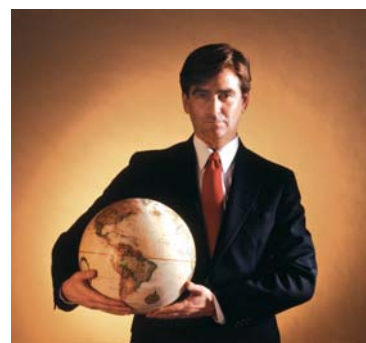
a upravené standardy ISA 240, ISA 300, ISA 315, ISA 330 v rámci projektu IAASB ke zlepšení srozumitelnosti standard (clarity project). Tyto dokumenty jsou zveřejněny na konci publikace Handbook 2007 v části Redrafted International Standards.

Účinnost zpracovaných dokumentů zatím nebyla definitivně stanovena.

B) materiály vydané Radou pro mezinárodní etické standardy účetních IESBA:

- IESBA vydala v průběhu roku 2006 revizi definice pojmu firma patřící do skupiny firem (network firm). Revidovaná definice (nové paragrafy 290.14 – 290.26) vstoupí v platnost pro zprávy o ověření datované 31. prosince 2008 nebo později.

Český příklad výše uvedených upravených standardů ISA, novelizované přílohy a revidované definice, na kterém v současné době Komora auditorů pracuje, bude

k dispozici v tištěné podobě formou dodatku k Příručice mezinárodních auditorských standardů zhruba v polovině letošního roku. Kompletní znění Příručky 2007 v českém jazyce bude zveřejněno na internetových stránkách komory ve veřejné přístupné sekci. Zároveň Vám připomínáme možnost zasílání všech konstruktivních připomínek a návrhů na úpravu odborné terminologie a textů příkladů. Přípomínky můžete zasílat na adresu Redakční rady pro příklad ISA: rr-isa@kacr.cz.

Alena Beranová, DiS.
metodický úsek

Nabídka sborníku IFRS 2007

Stejně jako v minulém roce si vás dovoluujeme oslovit s nabídkou sborníku **International Financial Reporting Standards** (Mezinárodní účetní standardy) pro rok 2007, vydávaného každoročně Mezinárodní radou pro účetní standardy IASB (International Accounting Standards Board).

Sborník je v původní **anglické verzi** ve vázaném vydání. Cena sborníku je 3300 Kč bez 5 % DPH, tj. **3465 Kč včetně DPH**.

3300 Kč bez 5 % DPH, tj. **3465 Kč včetně DPH**.

Mimořádná nabídka

V případě, že nám zašlete objednávku a úhradu do 30. 4. 2007, obdržíte sborník se slevou za cenu 3000 Kč bez 5 % DPH za 1 kus, tj. **3150 Kč včetně DPH**.

Objedávka je považována za závaznou po zaplacení celkové částky za odběr publikací na účet KA ČR č. 87039011/0100, variabilní symbol 4422. Sborník bude distribuován během května až června 2007. Objednávkový formulář najdete na str. 7 tohoto čísla časopisu Auditor. **-sliv-**

Volby do orgánů KA R: Navrhujte kandidáty do 30. dubna

V souladu s ustanovením § 2 odst. 1 Volebního řádu vyhlásil XVI. sněm KA R volby do orgánů komory (rada, dozorčí komise, kárná komise, revizorů ústí), které budou provedeny na XVII. sněmu KA R v listopadu 2007 v Praze. S únorovým číslem časopisu Auditor byly auditorům rozeslány formuláře pro návrhy kandidátů do jednotlivých orgánů komory. Ty jsou také ke stažení na webových stránkách komory www.kacr.cz v sekci Aktuality. Upozorujeme, že kandidáty pro volby do orgánů komory mohou navrhnout pouze auditoři zapsaní v seznamu Komory auditorů R.

Na základě usnesení XVI. sněmu KA R musí být návrhy na kandidáty do orgánů KA R předány volební komisi na adresu Úřadu KA R (Opletalova 55, 110 00 Praha 1) **nejpozději do 30. 4. 2007**. Rozhodující je datum uvedené na

poštovním razítku a u osobně doručených návrhů datum uvedené jako den přijetí úřadem komory. Součástí návrhu kandidáta do orgánů KA R je i jeho stručná charakteristika. Volební komise KA R stanovila následující osnovu:

- odborná praxe,
- způsob poskytování auditorských služeb (§ 13 zák. č. 254/2000 Sb.),
- znalost anglického jazyka u kandidátů do rady,
- jiná odborná činnost (např. v oborech: právní, pedagogická, publicistická, literární činnost apod.).

Návrh musí obsahovat souhlas kandidáta s kandidaturou do jednotlivých orgánů. Aby nedošlo k porušení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, obsahuje kandidátka i souhlas kandidáta se zveřejněním údajů specifikovaných v § 4 odst. 2 Volebního řádu.

Tyto údaje budou otištěny v seznamech pro předložení návrhů do jednotlivých volebních orgánů a rozeslány všem auditorům.

Vyplňte pečlivě všechny požadované údaje, aby byla kandidátka platná a vámi navržený kandidát mohl být zařazen do předložení návrhů. V souvislosti s navrhováním kandidátů do orgánů komory odkazujeme na Volební řád sněmu Komory auditorů R, § 3, odst. 3, písm. c), podle něhož volební komise vrátí navrhovateli do jednoho měsíce návrhy, ve kterých je navrhován kandidát, jenž je členem orgánu, do něhož je navrhován pro příští funkční období, a byl členem tohoto orgánu i v minulém funkčním období.

Sněm bude podle statutu komory volit 17 členů rady a 5 náhradníků, 11 členů dozorčí komise a 5 náhradníků, 7 členů kárné komise a 3 náhradníky, dva revizory ústí a jednoho náhradníka.

Nároky na členy volených orgánů Komory auditorů

Letošním listopadovým volbám do orgánů komory předchází neméně důležité stadium, ve kterém se budou v úřadu komory do konce dubna shromažďovat návrhy na kandidáty do jednotlivých volebních orgánů (Rada, Dozorčí komise, Kárná komise a revizorů ústí). Je dost pravděpodobné, že kandidáti a potažmo nově zvolení členové budou ve většině případů „nová krev“, nebo v souladu s § 30 odst. 2 zákona o auditorech č. 254/2000 Sb. dojde k obměně všech členů, kterým uplynuly dvě po sobě jdoucí funkční období v orgánu komory. Z uvedeného důvodu je jistě na místě přiblížit alespoň heslovitě rozsah a povahu činností, které se na členy volených orgánů komory vztahují, aby kandidáti mohli konkrétněji představit, o čem se od nich očekává.

Nároky na členy Rady:

- účastnit se zasedání Rady, které se koná zpravidla jednou měsíčně kromě letních prázdnin,
- zvolit prezidenta a viceprezidenta komory,
- zvolit kancléře, který má na starost otázky spojené s právní a kontrolou rozpočtu komory,
- rozhodovat o auditorech na jednání Rady podle Správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.), o vztazích s jinými komorami a zákonem o auditorech,
- stát se předsedou nebo místopředsedou jednoho z pomocných orgánů komory, tj. výboru nebo redakční rady, a informovat předsedu Rady o činnosti tohoto orgánu,
- svolávat a řídit jednání ve funkci předsedy výboru nebo redakční rady zpravidla jednou měsíčně a schvalovat program jednání,

- zvládat práci s odborným textem v angličtině, který vydává FEE nebo IFAC – ve funkci člena nebo předsedy odborného výboru (metodika ústí, etický kodex atp.),
- sledovat vývoj odborné problematiky, kterou se daný výbor zabývá,
- připravit stanoviska nebo připomínky k návrhům, podílet se zprávami pro FEE a IFAC (zpravidla formou vyplnění dotazníku v angličtině),
- stát se členem odvolací komise pro řízení o odvolání proti rozhodnutí Kárné komise,
- sledovat aktualizace Správního řádu, podle kterého Rada, resp. komora ze zákona rozhoduje,
- podílet se na projednávání změn a úprav profesních předpisů komory, které se předkládají sněmu

- ke schválení (statut, volební řád, jednací řád sněmu, pracovní řád, etický kodex, směrnice pro řízenou praxi asistenta auditora, směrnice pro kontinuální profesní rozvoj auditora, směrnice pro vyřizování podnětů a stížností, dozorí řád, kárný řád),
- podílet se na přípravě a schvalování vnitřních předpisů komory, které se nepodkládají sněmu (pracovní řád, mzdový předpis, směrnice pro poskytování cestovních náhrad, obhospodňování etických dokladů, zásady pro vyřizování korespondence atp.),
- podílet se na přípravě sněmu, na jednání se zahraničními organizacemi, na organizování konferencí atp.,
- připravovat zásadní strategii in- nosti komory na následující období a vyhodnocovat předchozí období,
- připravovat návrh rozpočtu komory na následující období,
- předkládat zprávu o činnosti Rady sněmu.

Nároky na členy

Dozorčí komise (DK):

- zúčastnit se jednou měsíčně celodenního zasedání DK,
- zapojovat se aktivně na zasedání DK do diskusí při řešení a projednávání především sporných a nejasných problémů; závěry z rozhodnutí či usnesení DK schválené v tšinou členů respektovat bez ohledu na vlastní názor vyjádřený při hlasování,
- realizovat jednou (ve výjimečných případech až dvakrát) do měsíce dohlídku v tšinou v místě podnikání auditora, která při pravidelných prověrkách předstává kontrolu minimálně dvou auditorských zakázek (s adekvátní znalostí zákonných a profesních předpisů učiněných v aktuálním kontrolovaném období),
- postupovat při provádění dohledu v souladu s povinnostmi osob provádějících dohled, konkrétně specifikovaných především v Dozorím řádu (dále jen DR),
- aplikovat v průběhu dohledu zavedené kontrolní postupy DK

dle schválené metodiky dohledu a podílet se, v souladu s povinnostmi zaměstnanci referátu dohledu (RD), na vedení podrobného spisu z průběhu dohledu,

- podílet se na zpracování zprávy o dohledu v rozsahu § 13 DR ve spolupráci s pracovníky RD; na zasedání DK předkládat návrhy ke schválení termínu, kdy má být prověrka u kontrolovaného subjektu dohledu provedena předem,
- zpracovat kvalifikovaný podnět v případech, kdy je u subjektu dohledu zjištěno závažné nebo opakované porušení zákonných nebo profesních předpisů, který bude na základě schváleného rozhodnutí DK předán kárné komisi (KK) k předání zahájení kárného řízení,
- zúčastnit se kárného řízení v případě, že podnět byl vyvolán závěrem z dohlídky, na které člen DK participoval a oznámení k zahájení kárného řízení zpracoval,
- rozhodovat o předání zahájení řízení zjištěných i vyvolaných masmédií,
- zúčastnit se projednávání uvažovaných změn a úprav profesních předpisů komory a kontrolních postupů DK vztahujících se k realizaci dohledu nad výkonem auditorské profese, zúčastnit se odborných školení.

Nároky na členy

Kárné komise (KK):

- zúčastnit se zpravidla jednou měsíčně celodenního zasedání KK,
- zapojovat se na zasedání KK do diskusí při řešení a projednávání především sporných a nejasných problémů,
- respektovat bez ohledu na vlastní názor rozhodnutí či usnesení KK schválené v tšinou členů vyjádřený při hlasování,
- provádět jako pověřená osoba spolu s pracovníkem RD podněty došle komoře a rozhodovat o zahájení nebo nezahájení kárného řízení dle Smernice pro vyřizování podnětů (SVP) a Kárného řádu (KR),

- respektovat podstatně vyšší nároky na časovou flexibilitu, protože podněty nelze „naplánovat“ a musí se vyřizovat podle Správního řádu a profesních předpisů (SVP a KR) ve stanovených (velmi krátkých) termínech,
- rozhodovat na zasedáních KK jako člen správního orgánu o kárných opatřeních podle Kárného řádu a zákona o auditorech,
- zúčastnit se projednávání změn a úprav profesních předpisů komory vztahujících se zejména ke kárnému řízení a vyřizování podnětů a stížností na auditory,
- zúčastnit se odborných školení pro členy,
- sledovat vývoj novel zákona č. 500/2004 Sb. tj. Správního řádu.

Nároky na revizory úřadů:

- ovládat roční účetní závěrku komory,
- kontrolovat v průběhu roku hospodaření komory,
- připravit pro sněm zprávu o ovládnutí roční účetní závěrky komory.

Podrobněji jsou povinnosti uložené voleným orgánům komory popsány v zákoně o auditorech č. 254/2000 Sb. ve znění pozdějších novel a ve Statutu komory.

Každý orgán komory, výbor a redakční rada mají na podporu své činnosti v úřadu komory příslušného referenta nebo asistenta, který agendu připravuje a odborně spolupracuje (viz obsazení úřadu komory ve zprávě pro XVI. sněm KAAŘ). Členové volených orgánů komory obdrží paušální náhradu za ztrátu času vynaloženého v souvislosti s plněním povinností člena orgánu vztahujících se k dané funkci, tj. 8 000 Kč měsíčně, při emě prezident komory, viceprezident a předsedové a místopředsedové komisi mají tyto náhrady o něco vyšší.

Zpracovali:

Ing. Eva Rokosová, MBA,
editelka Úřadu KAAŘ,

Mgr. Slavomíra Stárková,

Ing. Jaroslav Nemeček a Ing. Jan Novák, referát dohledu Úřadu

Rezervy na rizika z odpovědnosti za dodávky výrobků, zboží, prací a služeb a související úctování

Na minulém sněmu auditor upozornil předseda kárné komise ing. Josef Zídek na to, že auditoři leckdy vydávají výrok bez výhrady, i když v účetní závěrce chybí podstatná informace, jako například, že nejsou vytvořeny dostatečné opravné položky. I když to pan předseda výslovně nezmínil, vzniká podobná situace i při absenci potřebných rezerv. Účetní jednotky vytváří velmi často pouze zákonné rezervy na opravy dlouhodobého majetku. Často je přehlížena potřeba vytvořit i rezervy na náklady, které mohou účetním jednotkám vzniknout z poskytnutých záruk na jejich prodané výrobky, zboží a služby (dále jen dodávky) v obdobích následujících po jejich uskutečnění. Povinnost vytvořit tyto rezervy vyplývá z § 25 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen Zá-

kon). Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví (dále jen Vyhláška) tuto povinnost více rozvádí, a mimo jiné uvádí (v § 16), že v rozvahové položce B.I.4 Ostatní rezervy se zachycuje i rezerva na garanční opravy.

Nevytvoření potřebných rezerv je porušením aktuálního principu, tak, jak je uveden v § 3 Zákona, protože znamená, že náklady nejsou účtovány do období, s nímž v účetní souvisí. V tomto případě, že náklady nejsou účtovány do období, do kterého byly účtovány výnosy, ke kterým se tyto náklady vztahují, protože i náklady vzniklé jako důsledek odstranění vad minulých dodávek mají při jiné

souvislosti s výnosy z těchto dodávek dosažených. Takovéto náklady je proto třeba účtovat do toho období, v kterém byly účtovány výnosy, a to tehdy, jestliže je pravděpodobné, že k nim dojde a lze předpokládat, že výše těchto nákladů nebude zanedbatelná. Takovýto přístup odpovídá jak Zákonu, tak i IAS.

Odpovědnost dodavatele za kvalitu uskutečněných dodávek vyplývá jak z hlavy II – Kupní a smlouva o ná smlouva Obchodního zákoníku (např. §§ 597 a 622), tak i z hlavy II – Ustanovení o obchodních závazkových vztazích Obchodního zákoníku (např. § 425), přičemž je třeba si uvědomit, že pojem zboží používaný uvedenými zákony je nutno v účetnictví dodavatele vztáhnout na všechny kategorie zásob, tudíž nejen na zboží, ale i na zásoby vlastní výroby, případně prodává-

OBJEDNÁVKA – IFRS 2007

Závazně objednávám	International Financial Reporting Standards 2007	Počet objednaných ks
Cena za 1 ks (při objednávce do 30. 4. 2007)	3150K	Cena celkem
OBJEDNAVATEL		
Firma		
Příjmení, jméno, titul		
Adresa (včetně PS)		
IČO		DI
Telefon		Fax
Úhradu ve výši K jsme provedli na účet Komory auditorů R. 87039011/0100, v.s. 4422		
dne 2007	 Razítko a podpis objednavatele
Objednávku zašlete poštou na adresu: Komora auditorů R, Opletalova 55, 110 00 Praha 1 nebo na číslo faxu 224 211 905 nebo e-mailem na adresu: kacr@kacr.cz		

ný materiál. Odpovědnost za provedené práce dle smlouvy o dílo stanoví Obchodní zákoník v hlav. II, díl X, oddíl 8. Všechna tato ustanovení zakládají odběrateli možnost uplatnit (reklamovat) u dodavatele vady, které, dle jeho názoru, má příslušná dodávka. Dodavatel takovouto reklamaci může, ale též nemusí uznat. Pokud se obchodní partneři nedohodnou, rozhodne s konečnou platností až soud. Příslušný je ustanovení § 53 odst. 7 Obchodního zákoníku týkající se smluv uzavřených na dálku, dle kterého má u těchto smluv odběratel právo v určeném termínu dodávku vrátit. Dodavatel může na základě smlouvy požadovat odpovědnost též dobrovolně.

Poté, co vytvořit rezervu může vzniknout rovněž v případech, kdy při přijímání (kolaudaci) jsou zjištěny vady a nedodělky, pokud tyto nejsou odstraněny do rozvahového dne. U nedodělků nejde sice o záruční opravy, ale je to podobná odpovědnost, jaká vzniká dodavateli po rozvahovém dni uzavírajícím účetní období, v kterém byla dodávka vyfakturována za kvalitu provedených prací. Hodnota nedodělků by sice měla být časově rozlišena pomocí výnosů příštích období, protože bylo vyfakturováno něco, co nebylo provedeno, ale v běžné praxi nerozlišuje mezi účtováním nákladů vznikajících při odstranění nedodělků i vady.

Poté, co vytvořit rezervu může dodavatelé vzniknout i v případě, že má povinnost do určité doby přijmout dodanou věc zpět bez udání důvodu (tzv. obchody na dálku – dobírka, internet), nebo se k tomu zavazuje dobrovolně nad rámec svých povinností daných zákonem, například nabízí možnost vrácení dodaného zboží v případě, že zákazník není s dodávkou spokojen; v obou případech tehdy, když lze v následujícím období z takto převzatých závazků očekávat náklady.

Vždy, když očekávané náklady spojené s odpovědností za vady dodávek nejsou nevýznamné, bylo by třeba zvážit, zda s ohledem na výše uvedená ustanovení Záko-

na nevzniká povinnost vytvořit rezervu.

Je třeba si též všimnout, že v § 39 Vyhlášky je uveden požadavek uvést v příloze k účetní závěrce rozpis rezerv a že dle § 57 Vyhlášky podléhají rezervy inventarizaci. Při této je třeba dle českého účetního standardu .004 – Rezervy posuzovat jak výši rezerv, tak jejich odvodnost. Standard požaduje též stanovit vnitřní předpisem tituly pro tvorbu rezerv, jejich výši a způsob jejich vytváření a používání. Při poskytování garancí paušál obvykle nevzniká potřeba vytvářet rezervy, a proto se tento název nezabývá jejich účtováním. Rovněž se nezabývá výkladem účetních postupů souvisejících s náhradami škod, u nichž příčina jejich vzniku byla způsobena dodavatelem i vznikly důsledkem jeho dodávky. Je třeba vždy odlišit, zda jde o reklamaci způsobenou vadou dodávky, nebo o požadavek na náhradu škody – například dle ustanovení § 373 a dalších Obchodního zákoníku.

Jak vyplývá z předchozího textu, dodavatelé mohou v účetních obdobích následujících po účetním období, v kterém byly uskutečnily dodávky výrobků, zboží, prací a služeb, vznikat náklady související s odstraněním vad těchto dodávek. Takové náklady vznikají bu poskytnutím peněžní náhrady (dobropisu), provedením i úhradou opravy, nebo výměnou dodaného výrobku (zboží) za nový bezvadný; u služeb poskytnutím služby. Může dojít i k odstoupení od smlouvy. Po výměně výrobku může dodavatel vyměnit nebo opravit, nebo když oprava není ekonomická, případně je nemožná, ho zlikvidovat.

Neuvedení i chybné uvedení rezerv na garancí opravy v účetní závěrce může významným způsobem ovlivnit úsudek nebo rozhodování uživatele. Problém není problematika jejich tvorby a použití Vyhláškou ani českým účetním standardem více rozvedena. Absence těchto rezerv není leckdy vytykána ani auditorem, i když může znamenat zkrácení v r-

ného obrazu, který je účetní jednotkou podáván v účetní závěrce o podmíněnosti účetnictví.

Návrh možných postupů při tvorbě rezerv na náklady spojené s odstraněním vad uskutečněných dodávek

Výchozím předpokladem pro zjištění správné výše rezervy je u dodavatele sledování nákladů, které každoročně účetní jednotce vznikají v souvislosti s garancími opravami, a analýza jejich příčin. Pokud toto sledování není zajištěno, je nutno výši očekávaných budoucích nákladů, vyplývajících z odpovědností za kvalitu provedených prací a dodávek uskutečněných do konce rozvahového dne, stanovit kvalifikovaným odhadem.

Rezervu je povinen vytvářet dodavatel, kterému pravděpodobně vzniknou nikoliv nevýznamné závazky v souvislosti s odstraněním vad a nedodělků nebo s uplatněním jeho odpovědnosti za vady dodávaného zboží nebo služeb (tj. z přijatých reklamací od odběratelů), pokud tyto potenciální budoucí závazky vyplývají z dodávek i výkonů uskutečněných před rozvahovým dnem. Tuto rezervu vytváří nejpozději k rozvahovému dni, a to ve výši odpovídající očekávaným budoucím nákladům v následujících účetních obdobích, které budou vynaloženy na odstranění vad a nedodělků, na opravy dodaných výrobků i zboží, nebo na výměnu převzatého dodaného předmetu. Náklady mohou též vzniknout v důsledku odstoupení odběratele od smlouvy, a tím vrácení dodávky proti vrácení peněz.

Výše očekávaných nákladů může být odhadnuta jednotlivě, dle jednotlivých smluv i jejich druhů, nebo i jinak, například procentem z celkové fakturace. Výše rezervy by měla odpovídat číselně očekávaným nákladům, a neměla by se od nich proto příliš odlišovat – jak dolů, tak nahoru, protože jinak by došlo k narušení věrného obrazu, který má být účetní závěrkou podán. Při tom je třeba brát v úvahu možné náhra-

dy od pojiš ovny, pokud je na tuto odpov dnost dodavatel pojišt n. Jestliže dodavatel m že uplatnit garanci u svého dodavatele, a je velmi pravd podobné, že mu reklamace budou uznány, nemusí rezervu vytvá et, protože mu pak nevznikají opravou i vým nou dodaných a reklamovaných p edm - t žádné náklady. Pokud by ale období, na které dodavatel poskytuje garanci, p esahovalo období, po které ru í jeho dodavatel, je t eba zvážít, zda na tuto ást garan ního období není t eba rezervu vytvo it.

Smluvené pozastávky ani jejich výše nemohou mít vliv na výši rezervy. Pokud dojde k soudnímu í rozhod ímu ízení, a to trvá i po ukon ení garan ního období, m l by dodavatel zvážít riziko a p ípadn držet odpovídající výši díve vytvo ené rezervy po celou dobu sporu, a to obzvlášt , pokud bude po vydání pravomocného rozsudku v jeho neprosp ch konáno odvolací ízení. Jestliže je proti ú etní jednotce podána žaloba a p edm t žaloby nebyl kryt rezervou, vznikl podmín ý závazek. Ten by m l být zve ejn n alespo jeho uvedením v p íloze k ú etní záv rce. Jestliže dodavatel netvo í rezervy na potenciální náklady plynoucí z poskytnutých záruk pravideln , nap . proto, že se reklamace vyskytují pouze sporadicky, m l by vždy zvážít pot ebu tvorby rezervy, pokud p ijme reklamace a o jejich výsledku nebude do rozvahového dne rozhodnuto. P edevším by m lo být p íhlédnuto k výši reklamovaných ástek. Po definitivním rozhodnutí o výsledku rekla-

mace v jeho neprosp ch by m l ú tovat o nákladu, který mu díky tomu vznikne, a o použití rezervy tak, jak postupuje v p ípadech, kdy m l rezervu vytvo enu (viz následující bod).

Zp sob ú tování o tvorbu a použití rezervy by m l u dodavatele navazovat na minulý vývoj uplat ování reklamací v pr b hu období, po které trvá ru ení. V návaznosti na tento vývoj m že být o tvorbu a použití rezervy ú továno na p íklad t mto zp soby:

- Stav rezervy se upraví k rozvahovému dni na základ ínventarizace fakturovaných výkon ů nebo dodávek a pravidel pro ur ení výše rezervy vydaných v ú etní jednotce. V pr b hu ú etního období se o tvorbu a použití rezervy neú tuje.
- Rezerva se tvo í p edem daným zp sobem z každé vystavené faktury a její použití je ú továno ve výši náklad ů vynaložených na reklamaci týkající se konkrétní té které vytvo ené faktury, a tím i rezervy. Pokud dojde k vy erpání celé rezervy vytvo ené na konkrétní fakturu, je nadále ú továno o reklama ních nákladech bez ú tování o použití rezervy. Pokud dojde po uplynutí reklama ní lh ty k nevy erpání rezervy vytvo ené na jednotlivou fakturu, zú tuje se použití nevy erpaného zbytku. Tento postup je vhodný u kusové výroby nebo u staveb.

Rezerva se tvo í m sí n procentem z objemu fakturace dosažené v p íslušném m síci (i za jiné p edem dané období, nap . jednou za ú etní období) a každý m síc se ú tuje její použití ve výši, která odpovídá tomu, jaký má podíl toto období na celkové délce garan ní lh ty bez ohledu na to, jak jsou ve skute nosti reklamace uplat ovány. Dodavatel ú tuje o pot ebné výši rezervy po celou dobu trvání garan níh lh t, a to v odpovídající výši. Na základ ů zkušeností nebo oprávn ěných p edpoklad ů je možné p íhlédnout k m síci m, po kte-

ré k rozvahovému dni bude ješt trvat garan ní období, a v závislosti na tom pot ebnou výši rezervy krátít.

V závislosti na vývoji uplat ování reklamací m že být stanovenó ú tování použití rezervy n kterým z výše uvedených zp sob , ale nerovnom rn , nap íklad vázáním nejv tší ásti, i celé rezervy na konec garan ní doby, nebo ú tování použití rezervy nar stajícím zp sobem.

Ú etní jednotka m že použít i jinou metodu. Použitá metoda by m la být vždy p edem vyhlášená a popsána v p íloze k ú etní záv rce.

Záv r

Tvorba rezerv je významným prvkem ú etnictví a vyplývá z ustanovení Zákona. Vytvá et pot ebné rezervy je povinností ú etní jednotky – bez ohledu na to, zda je výsledkem hospoda ení zisk i ztráta. Rezervy není nutno vytvá et pouze tehdy, když prokazateln ě nedochází k budoucím náklad ům spojeným s riziky, na jejichž krytí by byla rezerva ur ena, nebo pokud by d ůsledkem uplatn ění náhrad za vady vznikaly ú etní jednotce pouze náklady v nevýznamné výši. Rezervy nevytvá í dodavatel, který poskytuje takzvaný garan ní paušál, pokud náklady spojené s tímto paušálem zahrne do období uskute n ění dodávky. Rezervy rovn ě nevytvá í dodavatel, jehož rizika jsou v dostate né mí e kryta pojišt ěním nebo zárukami jeho dodavatele.

Rezerva na rizika vyplývající ze skrytých vad dodávek, p ípadn z práva odb ratele vrátit koupenou v c, mohou být významnou položkou, jejímž neuplatn ěním je zkreslován v rny obraz ve smyslu požadavk ů Zákona. Totéž platí i pro vady a nedod lky zjišt ěné p í p edávacím ízení. Proto je nutno považovat za porušení v rného obrazu jak nedostate né, tak nadm rné vytvá ení rezerv.

Ing. František Louša

len Výboru pro metodiku KA R

Řízení kvality u společností provádějících audit, provozy historických finančních informací, ostatní provozní zakázky a související služby (3. část)

Určení týmů provádějících zakázku

Ustanovení ISQC 1 o sestavení týmů provádějících zakázku připadá v úvahu pouze tam, kde je možné týmy (býti dočasně) vytvářet. Tam, kde je auditorská společnost tvořena jedním auditorem a jedním asistentem, bude asi tvorba týmu zcela formální záležitostí. „Manuál“ by dle mého názoru měl obsahovat jednak proces stanovení osoby, která je partnerem odpovědným za zakázku, a dále pak postupy, jak jsou určeny další osoby, které se stanou členy týmu. V této části je třeba akcentovat úlohu odbornosti, aspekt dostatečné časové kapacity a v neposlední řadě otázku nezávislosti tak, jak bylo obsaženo vysvětleno v předchozí části.

Provedení zakázky

Auditorská společnost v „manuálu“ stanoví takové zásady a postupy, které jí poskytnou potřebnou jistotu, že zakázky jsou prováděny v souladu s obecně závaznými právními předpisy i odbornými profesními standardy. Prostednictvím těchto zásad a postupů společnost usiluje o jednotnost v kvalitě. Toho je možné dosáhnout především použitím manuálu (a již v písemné i elektronické podobě), softwarových nástrojů nebo jinými formami dokumentace. Z nich se především u velkých firem uplatňují odvozené směrnice a postupy, které se zaměřují na specifika té které zakázky. V případě zakázky se uplatňuje vnitřní kontrola tak, že základním principem je dohled zkušenějšího člena týmu nad členem méně zkušeným. Přestože větší firmy používají i víceúrovňové systémy, doporučení pro malé a střední firmy je využít úroveň či až ty stupně:

- odpovědný auditor (partner odpovědný za zakázku),

- manažer zakázky,
- asistent senior,
- asistent junior.

Tato čtyřúrovňová hierarchie se dle svých zkušeností často modifikuje tak, že splývá úroveň odpovědného auditora (sám auditor si zakázku řídí a zároveň se v poměrně velkém rozsahu podílí na její realizaci), například splývá úroveň senior a junior, což bývá dáno i postupným „stárnutím“ zaměstnanců na juniorských pozicích a praktickou nemožností je neustále obnovovat. Tyto aspekty by měly být vždy zdokumentovány, aby bylo zřejmé, kdo a za co v případě zakázky odpovídá. Je zejména důležité, že konečná odpovědnost je na partnerovi odpovědném za zakázku, ale dokonalá znalost toho, jak se kdo na zakázce podílel, je nezbytná pro dosažení dokonalého pohledu.

Průběžné monitorování

Auditorská společnost by ve svém „manuálu“ měla stanovit takové zásady a postupy, které jí poskytnou potřebnou jistotu, že řízení kvality funguje správně, přiměřeně, efektivně a konzistentně. Zřejmě, jak dosáhnout takové potřebné jistoty, spoívá jednak v provozy řízení kvality (viz první část článku v časopise Auditor 1/2007), ale především v následných kontrolách již dokončených zakázek.

Účelem kontroly je především zhodnocení toho, zda:

- profesní standardy, regulační i právní předpisy byly dodrženy,
- systém řízení kvality byl správně navržen, vhodným způsobem zaveden a zda potěbuje i nepotěbuje změnu pro další období,
- zprávy vydané společností byly, právně na základě fungujícího systému řízení kvality, přiměřeně daným okolnostem a podmínkami.

Ve společnostech by mělo být stanoveno, kdo je partnerem odpovědným za následnou kontrolu, ve velkých společnostech by takových partnerů mohlo být i více, například specializovaných dle odvětví (finanční sektor, průmyslové podniky, telekomunikace a IT atp.).

Následná kontrola již ukončených zakázek je zpravidla prováděna tak, že je využito období „sedla“ v auditorské sezóně (pokud máte pocit, že takové období již neexistuje a že jste stále „na vrcholu“, pak se nad sebou zamyslete – já se nad tím neúspěšně zamýšlím již několik let). Standard požaduje, aby byla přezkontrolována minimálně jedna zakázka každého partnera odpovědného za zakázku v periodicitě maximálně tří let. Záleží tedy pochopitelně na mnoha okolnostech, jakou periodicitu nastavit v konkrétní firmě, ale pro počáteční fázi zavádění ISQC 1 bych doporučil roční periodicitu. Poté, co by se ukázalo, že cíle dosažení odpovídající kvality jsou naplněny všemi partnery firmy, je možné periodicitu například prodloužit.

Při výběru zakázek bych patřičně respektoval doporučení uvedené v čl. 78 a následujícím standardu s tím, že bych nevyužíval ustanovení, které říká, že „...n které mohou být vybrány, aniž by byl tým provádějící zakázku předem informován“. Nedomnívám se totiž, že by bylo možné některé zakázky „připravit“ na následnou kontrolu, zatímco kvalita jiných by byla nesrovnatelně nižší. Pokud bych však systém kvality používal ve firmě již několik let, pak by možná i toto ustanovení bylo použitelné.

Výsledky následné kontroly by měly být projednány se všemi partnery odpovědnými za zakázku, ale zprostředkovaně se všemi zaměstnanci společnosti, kteří se podíleli na au-

ditorských zakázkách. Nedostatky, u nichž lze očekávat, že budou zjištěny, lze rozdělit na:

- náhodné (neimplikují potřebu změny systému řízení kvality),
- systémové (vyžadující změnu systému řízení kvality).

V obou případech by však mělo být postupováno tak, aby jednotlivá konkrétní zjištění vyústila v realizaci jednoho, popřípadě několika níže uvedených bodů:

- nápravné opatření ve vztahu k zakázce,
- nápravné opatření ve vztahu k pracovníkovi, který se na zakázce podílel,

- využití konkrétních zjištění pro školení a odborný rozvoj pracovníků,
- změna zásad a postupů v systému řízení kvality,
- interní disciplinární řízení (zejména v případech opakujících se prohrách).

Projednání výsledků kontroly se uskutečňuje minimálně jednou za rok, tato minimální hranice daná standardem bude asi i hraničí praktickou a nejčastěji užívanou. V kompetenci společnosti je to, které informace o nedostacích bude považovat za relevantní pro projednání na nižších úrovních, než je partner odpovědný za zakázku. Dle mého názoru nejde o snahu zmluvně zjištěné skutečnosti, ale vhodným způsobem alokovat odpovídající, srozumitelné informace na jednotlivé úrovně. Například chybné stanovení hladiny významnosti v rámci ověření konsolidované účetní závěrky bude jistě informace sdělitelná manažerovi zakázky, ale jistě již bude zcela bezobsažná pro pozici seniora i dokonce juniora.

Naopak chybné, logicky nesprávné odvození závěrů z dílčích zjištění asistent se může považovat za vhodné pro všechny úrovně (asistent junior bude za krátkou dobu seniorem a je tedy nutné mu ukázat, jakých chyb v logice by se v budoucnu, tedy na vyšší pozici, neměl dopouštět).

Stížnosti a obvinění

V současné době se velký důraz klade na správné vyhodnocování podnětů, stížností, obvinění (v anglické terminologii „whistle-blowing“). Společnost je povinná, s výjimkou jasně neopodstatněných stížností a obvinění, prošetřit veškerá interní, externí, ale patrně i anonymní udání. Prošetření dozoruje partner, který má dostatečné zkušenosti a pravomocí ve firmě. Je zřejmé, že u malých společností bude důležitá práce na systému řízení kvality, tedy i na dozorování v otázkách „whistleblowingu“ problematičtější. To však nezbavuje malé společnosti povinnosti se touto problematikou zabývat. Standard navíc i zde umožňuje využití služeb vhodné kvalifikované externí osoby.

Dokumentace

Stejně jako v ostatních oblastech práce auditora, i v oblasti řízení kvality je jeho povinností zavést takové postupy dokumentace, které poskytnou důkazní informace o fungování každé složky systému řízení kvality.

Novela ISQC 1 účinná od 15. června 2006 se v návaznosti na přijetí standardu ISA 230R Dokumentace auditu velmi obsáhle vnuje dokumentaci. Zavádí například pojem „uzavření zakázky“, kterým se rozumí dokončení, kompletace složky zakázky tak, aby dokumentace byla dále nepřístupná. Z diskuse s některými kolegy v zahraničí vyplynulo, že je profesními předpisy požadováno, aby veškerá dokumentace byla neskenována, nahrána na CD a uložena u profesní organizace. Tento postup ISQC 1 nevyžaduje, nicméně z jeho díkce vyplývá, že by měl být stanoven příslušný časový limit na dokončení zakázky, který se u au-

ditu doporučuje maximálně 60 dní od data vydání zprávy auditora. U jiných ověracích zakázek může být dle standardu limit odlišný, ale dle mého názoru lze jen obtížně nalézt argumenty, pro a s jakou vypovídací schopností dokončovat spis ještě později, než jsou dva měsíce po vydání zprávy. Standard relativně podrobně popisuje vazbu mezi papírovou a elektronickou dokumentací, domnívám se však, že tyto postupy jsou již v České republice běžné.

Závěr

V seriálu článků jsem se pokusil srozumitelnou formou naznačit, jak by mohl vypadat systém řízení kvality u auditorů společnosti i auditorů podle standardu ISQC 1. Standard je dle data účinnosti platný již od 15. 6. 2005 s novelou účinnou od 15. 6. 2006, ale stejně jako každá novinka, i on vyžaduje určitou dobu na plné zavedení. To, že se jedná o složitou oblast, ilustruje i skutečnost, že IFAC na podzim loňského roku vypsaly výběrové řízení na dodavatele „příručky“, která by osvětlila problematiku lépe než samotný standard, a pomohla tak především stádním a malým auditorům složitou a mnohdy rozporuplnou materií vypořádat. Pokud jste v seriálu článků našli inspiraci pro svoji činnost ve firmě, bude to pro mne nejlepší odměnou za čas, který jsem prostudování a vydání dokumentu i napsání těchto řádek vnoval.

Doc. Ing. Vladimír Králík, CSc.

auditor, osv. 174
katedra finančního účetnictví a auditingu
Vysoká škola ekonomická v Praze

Seriál článků byl zpracován jako jeden z výstupů výzkumného záměru „Rozvoj účetní a finanční teorie a jejich aplikace v praxi z interdisciplinárního hlediska“ s registračním číslem MSM6138439903. Uvedení postavení autora v předchozích článcích jako „prezident KAA ČR“ bylo s poukazem na výzkumný záměr nadbytečné.

Tabulka 2: **Bankovní sektor (obchodní banky s licenci, stav k 31. 12.)**

	2004	2005		2004	2005
Aktiva celkem	2 636 147	2 954 769	Passiva celkem	2 636 147	2 954 769
Pokladní hotovost a vklady u emisních bank	58 060	55 201	Závazky v i bankám	361 102	409 662
pokladní hotovost	32 106	31 170	Závazky v i klient m	1 731 862	1 919 486
vklady u emisních bank	25 955	24 032	Závazky z dluhových cenných papír	214 708	261 928
Dluhopisy státní a emisních bank p íjímané k refinancování	291 597	334 603	emitované dluhové cenné papíry	201 555	247 935
Pohledávky za bankami	825 419	919 718	Ostatní pasiva	107 681	114 026
Pohledávky za klienty	1 073 879	1 174 339	Výnosy a výdaje p íštích období	4 501	4 811
Dluhové cenné papíry	208 650	276 919	Rezervy	16 553	12 741
vydané vládními institucemi	60 425	72 454	Pod ížené závazky	8 158	11 996
vydané ostatními subjekty	148 225	204 466	Základní kapitál	70 416	69 820
Akcíe, podílové listy a ostatní podíly	10 392	11 504	Emisní ážio	11 296	12 930
Ú astí s podstatným vlivem	2 264	3 665	Rezervní fondy a ostatní fondy	31 105	32 147
Ú astí s rozhodujícím vlivem	16 339	32 623	Kapitálové fondy	525	1 084
Nehmotný majetek	11 810	11 938	Zisk nebo ztráta za ú etní období	33 171	39 417
Hmotný majetek	40 577	36 983		2004	2005
Ostatní aktiva	93 342	93 761	Ziskovost a efektivnost		
Pohledávky u akcioná	0	0	Zisk z finan ní innosti	103 384	108 958
Náklady a p íjmy p íštích období	3 819	3 514	úrokový zisk	59 763	64 044
Podrozvahová aktiva	4 513 941	4 874 632	zisk z poplatk a provizí	31 305	31 835
Poskytnuté p ísliby a záruky	485 489	582 779	zisk z akcií a podíl	1 369	2 189
poskytnuté p ísliby	368 523	437 651	zisk z ostatních finan ních operací	10 947	10 890
poskytnuté záruky a ru ení	111 294	136 132	• z operací s cennými papíry	3 057	2 232
poskytnuté záruky ze sm nek	63	51	• z devizových operací	9 974	4 715
poskytnuté záruky z akreditivu	5 608	8 946	• z derivátových operací	-2 086	3 939
Pohledávky ze spotových operací	59 086	54 843	Správní náklady	48 802	51 632
Pohledávky z pevných termínových operací	3 772 748	3 863 431	istá tvorba rezerv, opravných položek a odpisy	10 317	13 084
s úrokovými nástroji	2 884 034	2 822 196	Ostatní provozní náklady (-) nebo výnosy (+)	957	4 935
s m novými nástroji	886 838	1 030 840	Hrubý provozní zisk	45 262	49 254
s akciovými nástroji	400	3 123	Mimo ádné náklady (-) nebo výnosy (+)	-11	1
s komoditními nástroji	137	6 633	Hrubý zisk p ed zdan ním	45 252	49 255
s úv rovými nástroji	1 338	638	Da z p íjmu	12 081	9 837
Pohledávky z op ních operací	196 619	373 579	istý zisk (+) nebo ztráta (-)	33 171	39 417

Zeptali jsme se Ing. Bohuslava Podušky, editel e úseku interního auditu eské spo itelny, a.s.

Na úvod bych vás rád p edstavil zejména mladší generaci tená našeho aso pisu. V první polovin 90. let jste

stál u zrodu Komory auditor a adu let jste byl jejím viceprezidentem. Pozd ji jste byl jedním ze zakládajících len a prezidentem eského institutu interního auditor . Od roku 1994 ídíte úsek interního auditu v jedné z nejtšších tuzemských bank. Z uvedeného je patrné, že máte bohaté zkušenosti s bankovními audity, a to z vn jšího i vnit ního úhlu pohledu.

M žete se pokusit o porovnání p ístupu vlastníka a managementu bank k auditu v první polovin 90. let a nyní?

P ístup se v uplynulých t inácti letech zna n zm nil, a to jak ve vztahu ke statutárnímu auditu a auditorským firmám, tak i k innosti interních auditor . Pokud jde o statutární audit, vlastníci i manaže i bank jej v první polovin 90. let cháпали jako povinnost, kterou jim ukládá zákon. Zajímalo je pouze to, aby auditor vydal výrok bez výhrad. Nutno podotknout, že výstupy auditora tehdy sloužily zejména managementu a dozor ím radám, kde v bankách byl zastoupen stát. Význam statutárního auditu vzrostl až po privatizaci bank a vstupu za-

hraní ního kapitálu do tohoto sektoru. Rozší il se okruh uživatel výro ních zpráv, výsledk hospodaření a dalších výstup , které ov ují auditorské firmy. Akcioná i, investorská komunita, zákazníci – pro všechny tyto skupiny jsou výrok auditora a ov ené informace ro ní ú etní zá- v rky podle IFRS velmi d ležité.

Došlo také k razantnímu posunu v p ístupu vlastníka i managementu bank k internímu auditu. Zpo átku byla práce interních auditor chápana jako n kdejší kontrola, inspekce, a teprve ve druhé polovin 90. let za al být interní audit vnímán jako ur itá nezávislá profese. Pozitivní roli zde sehrál regulátor (NB), a to jak legislativou, tak p ímou podporou. Interní audit v bankách získal na významu zejména po

roce 2000, kdy se stal nepostradatelnou, nezávislou, objektivní a ujišťovací poradenskou službou, a neodmyslitelnou součástí správy a řízení společnosti (corporate governance). Zákon o bankách a opatření NB jednoznačně stanovily bankám povinnost mít zřízen útvar interního auditu, a to v etně jeho obsahové náplně.

Jaké máte zkušenosti s externími auditorskými společnostmi?

Moje zkušenosti s auditorskými firmami a výsledky jejich práce jsou pozitivní. Nutno říci, že činnost externích auditorů se v uplynulých letech podstatně změnila. Jestliže kdysi tvořily příjemy za statutární audit 75 % z celkové odměny auditora a 25 % připadalo na poradenství, dnes se tento poměr obrátil. Zhruba 3/4 příjemů statutárního auditora v bance tvoří odměny za poradenství, které povolují předpisy a kde nehrozí konflikt zájmů (statutární auditor nesmí zajišťovat poradenskou činnost v oblastech, které jsou předmětem auditu). Rád bych podotkl, že zmíněný poměr se týká pouze statutárního auditu. Banky totiž spolupracují

s auditorskými firmami v širším měřítku a stává se, že jedna firma provádí statutární audit a jiná zajišťuje určitou poradenskou činnost.

Bez ohledu na posun „od auditu k poradenství“ lze konstatovat, že úroveň externích auditorů je vysoce kvalitní a má stoupající trend. Vyplývá to i z hodnocení, které každý rok provádíme. Náš útvar interního auditu totiž hodnotí činnost statutárního auditora formou dotazníkové akce, přičemž se různé útvary i management banky vyjadřují k práci auditora (přiděné hodnotě, nezávislosti, komunikaci, poradenství, zkušenostem auditora, kvalitě výstupů a podobně). Jediným problémem, s nímž se setkáváme, je zastávková činnost auditorských týmů, která vyvolává nutnost znovu a znovu vysvětlovat zejména mladším kolegům určité bankovní specifika.

Do jaké míry spolupracují externí a interní audit i ve vaší bance?

V české spojitelnosti je tato spolupráce velmi rozvinutá. O hodnocení práce externího auditora jsem se již zmínil. Úsek interního auditu v S vykonává

tzv. funkci koordinátora celého procesu práce statutárního externího auditu. Zajišťuje to tím, že navrhujeme představenstvu a dozorčí radě výběr statutárního auditora pro příští rok a definujeme rozsah činností, které se od něj očekávají. Jakmile je auditor vybrán a schválen dozorčí radou banky a následně NB, úzce s ním spolupracujeme, a to jak při tvorbě harmonogramu jednotlivých aktivit, tak při samotném průběhu auditu. Jde o to, že techniky práce při externím a interním auditu jsou velmi podobné, a pokud se externí auditor ujistí o spolehlivosti výstupů interního auditu, může je využít. V naší bance jde například o výstupy týkající se inventarizace, hodnocení rizikovitosti vybraných aktiv (zejména úvěrů), hodnocení účinnosti a efektivnosti řídicích a kontrolních procesů, zabezpečování konfirmací ap. Na druhé straně při sestavování harmonogramu činnosti interního auditu bereme v úvahu, jaké aktivity plánuje externí auditor, a snažíme se vyvarovat duplicitní činnosti. Obecně lze říci, že vzájemná spolupráce je oboustranně prospěšná.

-jd-

Banky z pohledu auditora

V tšina auditorů u nás – ale stejně to platí i v zahraničí – nebude nikdy stát před problémem, jak uspokojivě realizovat bankovní audit. Výslednice nejsou zřejmě příliš in a následně, v etně určitého odstupu mých starších a zkušenějších kolegů od tohoto specifického a na počátku devadesátých let nového problému, mým předvedl k tomu, že jsem jako nově kvalifikovaný auditor podepisoval první auditorskou zprávu české národní banky a orientace na tento sektor a mé bankovní specializace jsem od té doby nikdy nelitoval. Mám jistě věk do tohoto tématického ísla našeho asopisu rozhodně není méně jako píruka pro nebankovní auditory, jak se stát auditory bankovními, ale usiluje spíše o určitě rozšíření obzoru. Pokud auditor má jistě k hlubšímu pochopení vztahů mezi podnikateli a bankami, budou považovat za osobní autorský úsp.

Úvod aneb jak jsou rozdány karty

První starostí obchodních a výrobních podniků je vyrobit nebo nakoupit kvalitní výrobek a s určitou marží jej prodat. Finance, v etně určití, představují určitou podporující funkci, která umožňuje vyhodnotit, jak jsou v této primární funkci úspěšné. V bankovníctví je tento filosofický přístup jiný: **finance jsou v bankách produktem samy o sobě** a určití je nástrojem, bez něhož je řízení banky naprosto nemyslitelné. Bankovní auditor je tedy přirozený, aniž by o to specificky usiloval, vtažen daleko hlouběji do podstaty bankovního podnikání, než bývá zvykem u auditů běžné obchodní společnosti. Druhým výrazným specifikem je **četnost bankovních transakcí** za určití období. V menší obchodní společnosti je přijatelné, a často i neefektivní, jsi, omezit ově-

ní kontrolních systémů na minimum požadované auditorskými standardy a ověřit zisk a obrát klíčových útřů testy v etně spřávnosti. I v relativně malé bance je takovýto přístup nereálný, neboť čas na provedení auditu po skončení určitého období je omezen na několik týdnů – a rok od roku má tendenci se zkracovat – a auditorovi nezbyvá než se přivěnování v tšiny položek soustředí především na analytické postupy a kontrolní systémy. Pořadu let prosazují názor, že předpokladem každého auditu je – snad s výjimkou těch nejmenších společností – týmová práce. Pro audit v bankovníctví to platí snad více než kde jinde, nebo **rozsah auditorských postupů i potěby specializace jednotlivých členů auditorského týmu vyžadují sestavení a efektivní spolupráci odborníků**. Nezasťírám, že právě tyto zkušenosti mě vedly k tomu, že

jsem vždy prosazoval, aby byla auditorská profese otevřená vysokoškolákům bez ohledu na studovaný obor, nebo jsem získal velmi dobré praktické zkušenosti ze spolupráce s absolventy například matematických nebo technických oborů v bankovním auditu, kteří, pokud jsou dostatečně zaujati pro tuto profesi a projdou úskalími profesní kvalifikace, jsou pro auditorskou profesi jednoznačně ným obohacením.

Na předchozí poznámku je více než logické navázat dalším specifickým bankovním, a tím je **otázka řízení finančních rizik, která ve většině případů oddluhuje**

úspěšné instituce od těchto druhých. Banky, na rozdíl od běžných obchodních společností, zpravidla nekrachují proto, že se jim nedá efektivně prodávat jejich produkty ani z důvodu – by sebevztáší – bankovních loupeží, ale proto, že se jim nedá řídit finanční rizika, kterým jsou vystaveny. Zcela úmyslně zde hovořím o řízení, a nikoliv o minimalizaci finančních rizik, protože pokud by například klíčová bankovní aktivita, jakou je půjčování peněz, byla bez rizika, většina vkladatelů by dala přednost přímému půjčení peněz dlužníkům a banky by prakticky ztratily smysl své existence. Proto úroveň, likvidní, ale i celá řada dalších finančních rizik, obvykle zanechávají pod tržní riziko, představuje klíčovou otázku při řízení bankovní instituce a potažmo též při je-

ním auditu. Na rozdíl od běžných podnikatelských rizik jsou finanční rizika relativně dobře kvantifikovatelná, a proto je jejich měření, řízení, vykazování ze strany banky a ověření ze strany auditora v nově taková pozornost. Právě tato oblast klade zcela specifické kvalifikační nároky na auditorský tým, které odpovídají specializaci a výše zmíněnému využití technicky kvalifikovaných a zdatných expertů v auditorských týmech.

V neposlední řadě je třeba zdůraznit, že banky patří o značné množství „peněz těchto druhých“ a jejich neúspěch proto není obvykle jen neúspěchem podnikatelským,

ale i systémovým v makroekonomickém, **je vždy předem v něm ve veřejném zájmu a je tudíž i problémem veskrze politickým.** Politickým zhoršením této situace je podřízení komerčního bankovníctví relativně striktní

finanční regulaci, většinou ve formě bankovního dohledu a s tím souvisejícími regulacemi požadavky. Regulace bankovníctví je velmi dynamicky se vyvíjejícím fenoménem, který směřuje od jednoduchých regulačních metod prosazovaných na národní úrovni ke komplexním, mezinárodně harmonizovaným regulačním nástrojům, na jejichž vrcholu stojí v současné době mezinárodně sdílený koncept regulace kapitálové příměnosti známý pod názvem Basel II. Rozsah tohoto článku neumožňuje příliš podrobnou analýzu tohoto přístupu a případné zájemce o bližší seznámení mohou odkázat na webové stránky centrální banky www.cnb.cz. Faktem však zůstává, že tyto nové přístupy kladou nové a náročné požadavky na kvalifikaci bankovních auditorů,

kteří musí poskytnout ujištění regulátorovi o souladu banky s těmito požadavky a proto Komora auditorů Rv nověvala tomuto vývoji dlouhodobou pozornost a podílela se spolu s Českou národní bankou a Českou bankovní asociací na vývoji české legislativy, která implementuje tyto požadavky.

Menší než malé množství historie českého bankovního auditu

Historii vývoje českého bankovního účetnictví jako specifické účetní disciplíny zmíníme ve svém obsažném článku v tomto čísle pan inženýr Lorenc z centrální banky (viz str. 16). Pro bankovní auditory představení určil předlohou až rok 1993. Auditové byly při auditu bankovních účetnictví závazek za tento rok, vzhledem k účinnosti nového zákona o účetnictví, který přinesl koncept obezpečnosti, a vzhledem k požadavku na audit všech licencovaných bank, postavení před problém, jak mají být předimenzovány zprávy o riziku a ztrátě, kterým jsou bilance – a často i podrozvahy – českých bank vystaveny.

Politická objednávka na financování nově vznikajících a kapitálově nevybavených podnikatelů a podnikatelských skupin nově vytvořeným bankovním sektorem v kombinaci s relativní nezkušeností bankovních manažerů a bankovních expertů na řízení finančních rizik, fatálních nedostatků při správě a řízení nově založených obchodních společností a nedokonalostí právního systému a jeho soudního vynucování vedla k vytvoření ekonomicky značně asketické směsi. Pozitivním důsledkem tohoto vývoje byl v prvních několika letech dobrý vývoj makroekonomických ukazatelů, který však byl v druhé polovině devadesátých let vystředán ekonomickou krizí, která byla především útem za předcházející léta.

Úloha bankovních auditorů byla v tomto období velmi obtížná. Řada výhrad obsažená v audi-

torských výrocih z tohoto období, p ekvapivá st ídání auditorských spole ností, výroky politických p edstavitel o p ehnaných požadavcích auditorských spole ností... a po n kolika letech, kdy se problémy staly již z ejnými, masivní státní podpora – to vše sv d í o p evážn pozitivní úloze auditorské profese v té dob . Skute nou výzvou pro auditory byla identifikace problémových oblastí, kvantifikace deficit a komunikace s vedením bank sm ující bu k úprav ú etních záv rek, nebo ke kvalifikaci auditorských výrok v p ípad rozdílného názoru auditora a vedení banky. Úsm vnou reminiscencí na toto období je dosud platný požadavek eských ú etních p edpis , že ú etní jednotka vytvá í na identifikovaná rizika a ztráty opravné položky bez ohledu na to, zda je jejím hospodá ským výsledkem zisk anebo ztráta. V této souvislosti mohu prohlásit, že jsem se v té dob skute n setkal na zasedání p edstavenstva významné eské banky s argumentem, že je nesmysl tvo it další opravné položky, když už jsou ve ztrát a nemají tedy zisk, z n jž by tyto opravné položky mohli tvo it. Zde považuji za vhodné zd raznit, že to byli práv audito i, kte í si první uv domili k ehkost bilancí eských bank v té dob . Na první kvalifikované výroky následn pozitivn zareagoval bankovní dohled centrální banky, který vydal bankám interní doporu ení, aby se v budoucnosti pokud možno vyhnu ly výhradám ve výrocih auditor , což m lo pozitivní vliv na p ístup vrcholového vedení bank k v asnému zachycování reálných ztrát v bankovních rozvahách. P esto však ada zejména menších bank, v tšinou v d sledku špatného ízení úv rového rizika, druhou polovinu devadesátých let ve zdraví nep ežila a ú et za podporu rozvoje eského podnikatelského sektoru z v tší ásti nenesl bankovní vkladatel, ale byl „spravedliv rozd len“ mezi všechny da ové poplatníky. Z pohledu ízení rizik je t eba zd raznit, že až do m nové krize v roce

1997, která p inesla extrémní výkyvy v m nové a úrokové oblasti, bylo klí ovou výzvou pro auditory správné posouzení ízení úv rového rizika a posouzení kvantifikace úv rových ztrát ze strany jednotlivých bank. V této dob , kdy se jednalo o miliardové ztráty na opravných položkách k úv rovému portfoliu a kdy eská ekonomika nebyla zdaleka tak komplexn integrována do ekonomiky evropské a sv tové, bylo ízení drobných výkyv v úrocích nebo m nových kurzech pro v tšinu bank a jejich auditor spíše onou pov stnou „t ešní kou na dortu“ než reálným a významným problémem. R st úrokových sazeb na desítky a v krátkodobém horizontu až stovky procent v kv tnu 1997 pak p edstavoval první skute nou zkoušku ohn m pro systémy ízení tržních rizik bank p sobících v esku a od bankovních auditor si vynutil, aby této oblasti v novali v budoucnosti spolu s otázkou úv rových a likvidních rizik výrazn v tší pozornost, než tomu bylo v minulosti.

S výhodou zp tného pohledu m žeme íci, že vy ešením n kolika posledních problém a dotažením privatizace klí ových komer ních bank na p elomu tisíciletí se poda ilo stabilizovat eský bankovní systém a auditorská profese zde sehrála vesm s pozitivní roli. Sou asná doba staví p ed bankovní auditory spíše výzvy vyvolané vývojem ú etních a regula ních systém . V tšina bank ešila komplexní p echod na ú etnictví v souladu s IFRS, a to bu jako základního a – nebýt zásahu do eského da ového práva – jediného ú etního rámce nebo jako rámce používaného pro vykazování výsledk pro ú ely konsolidace celé bankovní skupiny. Na tento náro ný úkol bezprost edn navazoval p echod regula ního výkaznictví o kapitálové p im enosti na pravidla Basel II a v letošním roce banky eská zapracování náro ných požadavk Evropské sm rnice o trhu s finan nými nástroji MiFID (Markets in Financial Instruments Directive).

V em je konkrétn bankovní audit specifický?

Již v úvodu jsem se pokusil nastítnit specifika bankovníctví z pohledu auditora. V následující ásti bych se rád v noval hlavním praktickým d sledk m t chto specifík p i auditu bank.

Je-li klí ovým rizikem v bance riziko úv rové, p edstavuje pro auditora ov ení portfolia úv r a úv rových rizik skrytých v ostatních finan ních nástrojích prvotní a zásadní úkol, který je asto ešen samostatným týmem. Mezi klí ové dovednosti auditora zde pat í analýza ú etních výkaz dlužník , práce se statickými i dynamickými modely využívanými bankami p í ízení rizik, s nástroji jako jsou migra ní matice, pravd podobnostní po et, posuzování reálné hodnoty záruk a kolaterál používaných k zajišt ní úv rových rizik a v ad p ípad i diskuse s vrcholovým vedením banky o p im enosti vytvo ených opravných položek.

Další oblastí je ov ování systém ízení a údaj vykazovaných v ú etních záv rkách o likvidním a tržním riziku. V této oblasti jde p edevším o ov ování nastavení systém , jejich citlivosti, správnosti klasifikací a rozhodovacích tabulek, nastavení kontrol zajiš ujících bezchybné výkaznictví dat, které se nejen vykazují externím uživatel m a bankovnímu dohledu, ale které se p edevším využívají v každodenním ízení bankovní instituce.

Ke specifík m bankovního auditu pat í též problematika ov ování ocen ní finan ních nástroj , které jsou asto ocen ny reálnou hodnotou. V p ípad likvidních kotovaných nástroj je porovnání s cenami na finan ních trzích k rozvahovému dni více mén rutinní záležitostí, nároky na auditory však výrazn vzrostou v p ípad , že je ke stanovení reálné hodnoty použito ocenovacích model . Pro b žné nástroje se využívá p edevším metoda diskontovaných pen žních tok , kde je klí ovým problémem ov ení vstupních dat model , pro op ní nástroje se používá ada sofistikovaných

metod, vycházejících buď z podvojného modelu Black-Scholes nebo z binomálního modelu, a právě v této oblasti je kvalitní oprášení matematických znalostí auditora z vysokoškolských studií k nezaplacení.

Další kritickou oblastí je soulad používaných účetních metod s dynamicky se vyvíjejícími požadavky účetních standardů (esky i mezinárodních), které se zejména v oblasti finančních nástrojů nevyznačují přílišnou jednoduchostí a jednoznačností. Bankovní účetní

termíny sestavení, zveřejnění a schvalování účetní závěrky, nemá k dispozici. Typickou ukázkou tohoto problému je požadavek rozdílných změn v fondu z účetní realizovatelných cenných papírů na pohyby vzniklé při ocenění realizovatelných cenných papírů a na pohyby vzniklé jejich prodejem nebo vypořádáním.

Auditem účetní závěrky, případně konsolidované účetní závěrky, což bývá zejména při auditu rozsáhlejších finančních konglomerátů obsahujících pojišťovny, pen-

zijními fondy a jinými finančními institucemi, doplňujícím jeho vlastní poznatky z dohlídek v komerčních bankách a pro auditora taková zakázka znamená velmi podrobné ověření celého systému řízení rizik a vnitřní kontroly v zadané oblasti a jeho porovnání se vzorovými etalony a optimální bankovní praxí.

Shrnutí a perspektivy bankovního auditu

Z výše uvedeného je zřejmé, že kvalitní audit bankovních institucí je klíčovou otázkou ve veřejném zájmu. Auditor veřejnosti musí respektovat jak zájmy široké veřejnosti, která bankám svěřuje své vklady, tak i zájem regulátora na získání kvalitních a spolehlivých informací o jednotlivých objektech dohledu. V neposlední řadě musí respektovat i zájem investorů a akcionářů jednotlivých bank, a to zejména v případě, když jsou bankovní akcie obchodovány na kapitálových trzích, což nebývá v tomto oboru překvapivé. Bankovní audit klade široké nároky na hluboké oborové znalosti, schopnost analýzy bankovních i běžných podnikatelských závěrek a trendů, matematické nároky při ověření modelů, efektivit a reálných hodnot, metodické nároky zejména v oblasti útvorní finančních nástrojů (včetně ať drobných rozdílů mezi eskými a mezinárodními účetními standardy) a podrobné znalosti pravidel bankovní regulace.

Dovolím si tedy na závěr popřát úspěšných bankovních auditorů svým profesním kolegům, kteří se rozhodli a dostali příležitost se této auditorské disciplíně věnovat, a poděkovat pozornému čtenáři, který dočetl až ke třetímu řádku.

Ing. Petr Kříž, FCCA

Autor je partnerem společnosti PricewaterhouseCoopers Audit, předsedou Bankovní pracovní skupiny Evropské federace účetních zůčů FEE a podvýboru pro finanční instituce KAIR.

í auditu i jistě z vlastní zkušenosti potvrdí, že především požadavky na útvorní snížení hodnoty útvorních portfolií bank, časové rozlišení úroků na bázi efektivní úrokové sazby a požadavky na ověření efektivnosti zajišťovacích vztahů patří k analytickým i programátorským úlohám a v tšina bžn dostupných informací aplikací jim není dosud zdaleka příliš sobena.

Samostatnou kapitolou jsou pak při auditu banky požadavky na zveřejnění informací, které jsou zejména v oblasti IFRS značně rozsáhlé a vyžadují v případě přibžné shromáždění účetních dat během období. V této oblasti se auditor může dostat do situace, že při ověření těchto dat na konci auditu zjistí chybějící údaje, které však banka, aťsto n kolik dnů před pevný-

zijní fondy i jiné finanční instituce operace podobná armádnímu cvičení s přesným harmonogramem úkolů pro klienta i auditora, úloha bankovního auditora nekončí. Na bankovní auditory jsou kladeány ještě další doplňující požadavky, kterými je ověření hlášení o obecném podnikání pro bankovní dohled, tj. konkrétní hlášení o útvorné angažovanosti a kapitálové imunitnosti. Tímto hlášením banky prokazují regulátorovi, že mají řádným způsobem rozložené útvorné portfolio a že mají dostatek kapitálu ke krytí případných ztrát z rizik, kterým jsou vystaveny tak, aby nebyly ohroženy vklady ve veřejnosti. Konečně má bankovní dohled právo vyžádat si od auditora ověření systému řízení rizik uřité banky nebo jeho specifické části. Tento nástroj využívá bankovní dohled v poslední době vý-

Pro je ú etnictví bank op edeno takovou záhadou?

P í nejznámějších setkáních s odbornou a laickou veřejností i pí mě obecně pedagogické činnosti jsem se velmi často setkal s představou zvláštního tajemna, do kterého je op edeno ú etnictví obchodních, centrálních nebo specializovaných bank. Pocit zvláštnosti je velmi často spojen s pocitem určité obavy a až neprostupnosti. Protože se v této oblasti pohybují již několik desetiletí, rád bych všem tená m dokázal, že tato obava je celkem zbytečná. Ve svém příspěvku se pokusím ukázat důvody, pro které tak s největší pravděpodobností je.

Na úvod kratší pohled do historie...

V období před rokem 1989 všechny ú etní jednotky v naší zemi ú tovaly podle jednotné ú tové osnovy, která byla společná pro všechny typy subjektů. Pro ú etní i ostatní uživatele proto bylo snadné se vzájemně domluvit, protože všichni používali stejné označení syntetických útů, i když si pro svou činnost vybírali jen takové ú ty, které pro ně přicházely v úvahu. Pro speciální bankovní operace byly vyleněny cca tři speciální syntetické ú ty. Je nutné si uvědomit, že banky nepodnikaly a ani neprovozovaly (z dnešního pohledu) žádné finanční operace. Provozovaly jen úrovňové operace na „podporu plnění státního plánu“. Zásadní politické změny v naší zemi přišly bezprostředně po tom, co již bylo rozhodnuto o změnách v bankovním systému, zejména o oddělení emisní činnosti od běžných komerčních aktivit k 1. lednu 1990. Nejmarkantnějším projevem tohoto procesu mělo být rozdělení bývalé Státní banky československé na emisní banku a na obchodní banky, které tvořily dnešní Komerční banka v Čechách a na Moravě, Všeobecná úverová banka na Slovensku a převodní Investiční banka jako specializovaná banka. Současné vznikly i legislativní podmínky pro zakládání

nových obchodních bank, a to i na privátní bázi.

Již v průběhu jarních a letních měsíců roku 1990 při jednáních o znovupřijetí bývalého československa za účelem zřízení MMF bylo doporučeno pro zajištění srozumitelnosti při analýzách a mezinárodním porovnávání ú etních výkazů urychleně připravit ú tovou osnovu obvyklou v tržních podmínkách a opírající se o mezinárodní ú etní standardy. Na základě doporučení expertů MMF a Světové banky byla za základ této ú tové osnovy vzata ú tová osnova pro francouzské obchodní banky. K tomu nás vedl jednak obdobný postup, který zvolilo Polsko, ale i značná podrobnost francouzské osnovy. Ta byla sice organizována až do úrovně osmimístných analytických útů, ale vysoká míra státních zásahů, ve Francii byla filozoficky velmi blízká našemu dřívějšímu pojetí jednotné ú tové osnovy. Bylo tedy strategicky rozhodnuto nejít cestou přesně definovaných výstupů v podobě ú etních výkazů pro banky, ale podrobněji upravit ú etní postupy a umožnit jednotlivým bankám, aby si samy vnitřně náležitě upravily technologii vedení ú etnictví. Byl zvolen osmdesátý dekadický (desítkový) model útů, skupin a syntetických útů, a bankovní operace se rovnoměrně rozprostřely po všech ú tovcích ú tídách.

V prosinci 1990 dostaly československé banky, téměř dva roky dříve než ostatní podnikatelské subjekty, jako vůbec první subjekty u nás do ruky ú tovou osnovu připravenou pro tržní prostředí. Úkol to bylo značné míry překopnický, a o to složitější, že pro ně, zejména finanční operace v té době ještě neexistovalo příslušné české názvosloví a do ú etnictví byla poprvé zakomponována například dnes již samozřejmá zásada opatrnosti.

Další vývoj v oblasti ú etnictví byl poznamenán bouřlivým rozvojem

bankovního dohledu centrální banky a koncem devadesátých let plnou implementací všeobecně uznávaných mezinárodních ú etních standardů a dříve vydané 4.

a 7. směrnice Evropských společenství pro ú etní závazky bank. Stejně tak byl v této oblasti patrný i narůstající význam zahraničních vlastních v našich bankách. Implementace nejznámějších ú etních systémů mateřských bank nakonec vyústila v opačný trend, kdy striktně závazné syntetické ú ty byly opuštěny a závaznost ponechána jen na úrovni útůvých skupin.

Specifikem naší ú tové osnovy pro banky je také to, že platí jak pro obchodní a specializované banky, tak pro banku centrální, která v ní má pro svoje operace vyhrazenou speciální ú tovou ú tídou. Další zásadní změnou byla pozdější implementace této ú tové osnovy i na družstevní záložny, obchodníky s cennými papíry a investiční společnosti a fondy vydáním vyhlášky č. 501/2002 Sb.

Vývoj v oblasti útůvých osnov v České republice přirozeným vývojem dospěl do stádia, kdy máme pro jednotlivé typy subjektů různě strukturovanou ú tovou osnovu, od definování závazných útůvých útů (pro komerční a zdravotní pojišťovny) přes závazné ú tové skupiny (podnikatelské subjekty, banky, Pozemkový fond) až po závazné syntetické ú ty pro nepodnikatelské subjekty, rozpočtovou sféru nebo územně samosprávné celky. Banky tedy stojí v pomyslné škále různých typů subjektů právě uprostřed, a velmi různorodá hlavní nebo vedlejší činnost bank samozřejmě determinuje i složitost ú etnictví bank.

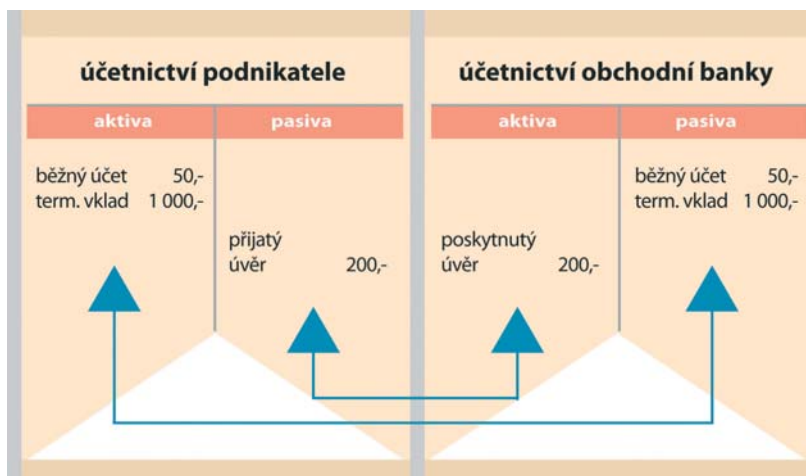
Co je specifického na operacích bank?

Vedení ú etnictví a sestavování ú etních výkazů univerzálních nebo specializovaných bank odrážejí specifické operace, které tyto subjekty

provádí. Klasickou funkcí bank je soustředění volných peněžních prostředků a jejich poskytování jiným subjektům, či soustředění volných peněžních prostředků v podobě vkladů klientů a poskytování v podobě úvěrů jiným klientům. Mimo tento okruh operací provádějí banky další tzv. „neutrální“ či prostědozobovatelké operace, při kterých se nemění celkový objem aktiv nebo pasiv. Typickým příkladem je provádění platebního styku klientů bankovními nástroji, například směrem k obchodním nebo úschov pro klienty. Nejzákladnější odlišností obchodních bank od ostatních ekonomických subjektů je podíl cizích prostředků v jejich bilancích. Na rozdíl od ostatních subjektů představují závazky vůči klientům z titulu přijatých depozit kolem 3/4 bilanční sumy bank, nebo na druhé straně vlastní prostředky banky dosahují maximálně kolem 10% celkových závazků. Tento vysoký podíl svobodných prostředků v bilancích bank způsobuje také potřebu přísnější regulace jejich podnikání na trhu a zvýšenou kontrolu těchto subjektů formou **bankovního dohledu** ze strany centrální banky nebo jiného specializovaného subjektu. Poskytnuté úvěry generují největší část příjmů bank, ale jsou také představují nejrizikovější část bilance, protože ohrožení návratnosti poskytnutých úvěrů může ohrozit i návratnost vkladů svobodných bance. Zhodnocování vložených prostředků formou poskytování nejrizikovějších úvěrů v posledních desetiletích vytlačují jiné formy zhodnocení, zejména provádění nejrizikovějších operací s cennými papíry. Bez základních znalostí zásad těchto operací s finančními nástroji nemůžeme pochopit ani změny, které v jejich důsledku probíhají v bilancích bank. Specializované peněžní ústavy (například stavební spořitelny, hypoteční banky) provádějí jen některé operace, proto se můžeme v jejich bi-

lancích setkat jen s určitými prvky, na rozdíl od univerzálních obchodních bank.

Vazbu mezi účetnictvím podnikatelského subjektu (klienta) a jeho obchodní bankou můžeme znázornit na **následujícím schématu**:

Vzájemné vztahy jsou tedy zobrazovány úplně obdobně jako u dlužníka a věřitele. K zajištění souhlasného vykazování vztahů mezi klienty a bankami proto účetnictví bank tradičně používá pro označení jednotlivých stran opačná znaménka, než je obvyklé v účetnictví podnikatelských subjektů (klientů). Aktiva bank jsou zpravidla značena záporným znaménkem, pasiva bank kladným znaménkem. Klienti bank tak obdrží na výpisu z banky zůstatky pro svoje účetnictví. Na které výpočetní systémy bank místo aritmetických znamének používají například symboly DB (debet) a KR (kredit).

K obsahu jednotlivých bankovních účtových kódů

Účtová třída 1 je v bankách vyhrazena pro pokladniční a mezibankovní operace. Účty představují nejlikvidnější peněžní hotovost v domácí nebo zahraniční měně a úložky na běžných nebo termínovaných vkladech v jiných bankách, a to jak v tuzemsku, tak

v zahraničí. Uvedené vztahy se týkají jak vkladového nebo depozitního vztahu s ostatními obchodními bankami, tak vztahu s bankou centrální. Velké množství vzájemných bankovních operací se provádí formou repo obchodu, kdy

přijetí nebo vypůjčení peněz je podloženo převodem bonitních cenných papírů. Z pohybu kurzů držených cizích měn také banky inkasují významné zisky či ztráty v podobě kurzových rozdílů. Souasně jsou v této třídě evidovány i vzájemné úrokové obchody bank a operace v nejrizikovějších systémech vzájemného mezibankovního zúčtování, včetně například tuzemského napojení na systém CERTIS¹ a tvorbu povinných minimálních rezerv u centrální banky. Nově od roku 2002 jsou do této třídy zahrnuty také vzájemné vklady, přijaté a poskytnuté úvěry mezi družstevními záložnami, obdobně jako mezi bankami.

Účtová třída 2 slouží pro zachycení všech vztahů s klienty. Slouží k evidování poskytnutých standardních a klasifikovaných úvěrů klientům bank i družstevních záložn, přijatých depozitů na nejrizikovějších vkladových produktech bank nebo záložn, emitovaných krátkodobých dluhopisů, které mají fakticky také povahu přijatých vkladů, a speciálního okruhu

¹ CERTIS = Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement System, který je jediným systémem mezibankovního zúčtování v České republice.

operací státní pokladny (rozpočtové příjmy a výdaje, státní finanční aktiva, mimorozpočtové prostředky a státní fondy). Poslední jmenované úřady vede na základě zákona o rozpočtových pravidlech² jen banka centrální. V této úřadové činnosti je vždy vedeno nejvíce analytických úřadů, zpravidla podle jednotlivých komerčních produktů, a to jak v oblasti úvěrů (například úvěry na pohledávky, investiční, kontokorentní, hypoteční apod.), tak v oblasti vkladů. V případě vkladů nabízejí obchodní banky nejčastěji kombinace služeb a produktů podle svých technických a ekonomických možností, nejen s nástroji platebního styku (namátkou například platební a úvěrové karty, šeky, internet nebo GSM banking), ale stále více i s investičními nástroji nebo pojištěními klientů. Tyto úřady jsou vždy vedeny na jméno klienta. Výstupem z analytické evidence banky je písemný nebo elektronický výpis z úřadu pro účely klienta, jak je znázorněno v příložném schématu.

Téma 3 představuje ostatní finanční majetek, což jsou zejména vzájemné vnitřní vztahy mezi tuzemskými a zahraničními pobočkami banky, úřady dlužníků a věřitelů z nejčastějších dodavatelsko-obchodních nebo ostatních aktivit, jak je to obvyklé u všech ekonomických subjektů. Dále do této činnosti patří i dohadné úřady, úřady asového rozlišení, ale zejména úřady cenných papírů k obchodování i prodeji na finančním trhu. Banky jako specifické instituce na rozdíl od ostatních subjektů provádějí celou řadu operací, kdy se přijímají nebo výdej peněz přesně nekryje s úřadovým obdobím (například úrok nebo poplatek je od klienta vybírán dopředu, i naopak placení zpětně, a to nejen na jedno období, ale i na řadu dlouhých období). Proto je promítnutí těchto nákladů i výnosů do hospodářského výsledku banky do značné míry nezávislé na pohybu hotovosti. Cenné papíry, jak již bylo zmíněno, představují nový fenomén bilancí obchodních bank

a vyžadovaly by nejen samostatný účet, ale možná i kolik samostatných sborníků. Dnes jsou postupy tuzemských bank v této oblasti již plně harmonizovány s mezinárodními účetními standardy IAS 32 a 39. Zájemce o podrobnější informace si jistě najde dostatek studijních zdrojů.

Účtová tabule 4 je obdobou účtové tabule O podnikatelské účtové osnovy. Mimo účtovou pro standardní evidování hmotného a nehmotného investičního majetku, jeho oprá-

Náklady	Podíl	Výnosy	Podíl
Úroky z přijatých vkladů	40%	Úroky z poskytnutých úvěrů	70%
Vlastní náklady	30%	Přijaté poplatky a odměny	20%
Placené daně	25%	Ostatní výnosy	10%
Odpisy, tvorba rezerv a opravných položek	5%		

vek, účtovou pořízení nebo zásob zahrnuje i dlouhodobé finanční investice v podobě účastí (dceřiných společností) s podstatným nebo rozhodujícím vlivem. Operace bank v této oblasti se v níčem neliší od postupů jiných podnikatelských subjektů.

Pro dlouhodobé závazky, kapitálové úřady a závazkové operace byla vytvořena **účtová tabule 5**. Zde zizozované analytické úřady slouží k evidování emitovaných dlouhodobých dluhopisů, upsaného a splaceného kapitálu, kapitálových fondů, rezerv, podřízeného dluhu, účtových oceňovacích rozdílů, ale i pomocných účtů pro otvírání a uzavírání účetních knih, dosaženého zisku i ztráty za předchozí účetní období, i hospodářského výsledku ve schvalovacím řízení.

Téma 6 a 7 je vyhrazena pro náklady a výnosy. Zatímco podnikatelské účetnictví používá pro vedení nákladů a výnosů bank druhovou podobu, náklady a výnosy bank jsou rozčleněny podle činnosti na oblast finanční činnosti (například

pro mezibankovní operace, operace s klienty, s cennými papíry, ostatní operace), správních nákladů, tvorbu a použití rezerv a opravných položek a mimoúřadných nákladů i výnosů. Označení účtu je symetrické, tzn. že příslušný účet v nákladech má zpravidla i odpovídající protíúčet a výnos.

V této souvislosti je vhodné připomenout specifický **charakter výsledků obchodních bank** z hlediska podílu jednotlivých nákladů a výnosů na tvorbu celkového hospodářského výsledku banky.

Podíl jednotlivých položek se může lišit podle typu nebo charakteru banky. Banky mají v několika posledních desetiletích tendenci zvyšovat podíl přijatých poplatků a odměn, aby vydělávaly i na klientech, kteří udržují nízké zůstatky na svých účtech a od bank si nekupují úvěrové produkty.

Poměr specifickou funkci v účetnictví bank plní podrozvahové **účtové tabule 9**. Zde se podvojně tuje o všech budoucích potenciálních pohledávkách a závazcích bank, popř. slouží i k dalším evidenčním účelům. Úřady tedy odrážejí operace, které ještě nenastaly, ale banky se k nim formou nějakého kontraktu zavázaly a v budoucnosti mohou znamenat přijaté nebo naopak poskytnuté plnění dalším stranám, a tedy i změnu pohledávek a závazků v rozvaze. Zde banky evidují například úřady, přijaté nebo poskytnuté záruky nebo zástavy, závazky ze spotových nebo termínovaných operací.

² podle § 33 zákona č. 218/2000 Sb.

Třída O, jak bylo nazváno, byla zřízena dodatečně, aby bylo možné lépe popsat vztahy bank, a je vyhrazena pro specifické nové a emisní operace centrální banky. Zde jsou evidovány aktivní i pasivní vztahy k domácím obchodním bankám, zahraničním partnerům, v etně MMF a Evropského systému centrálních bank nebo závazku z titulu emitovaného obživa.

Co říci na závěr?

Dobrá informovanost vlastníků, vkladatelů, zaměstnanců, správních orgánů i široké veřejnosti je základem budování dobrého jména každé obchodní banky, pojišťovny nebo obchodníka s cennými papíry. Kvalitní řízení, dobrý informační systém a především úctivost je vedle dobrého rozhodovacího systému, dobré kontroly a vedení základním kamenem každé dobré banky.

V minulosti se úctivost a statistika v bankovním sektoru vyvíjely jako dvě nezávislé disciplíny, ale instalací rozsáhlých informačních systémů v bankách se rozdílnost těchto disciplín fakticky setřela. Obchodní banky využívají rozsáhlé informační systémy a jejich databáze jak pro provádění svých obchodů a úctování o nich, tak pro potřeby zjišťování podkladů pro rozsáhlé a pravidelně se opakující zjišťování pro potřeby regulátora. V metainformačním systému centrální banky, kde jsou uvedeny všechny pravidelné výkazy pro potřeby nové statistiky a bankovního dohledu centrální banky, jsou popisy funkcí oblastí a informačních prvků pro obchodní banky provedeny pomocí nástrojů úctivosti, a to nejen do úrovně úctové osnovy, ale i podstatně hlouběji. Úctivost se tak stalo pro širokým „dorozumivacím“ jazykem – ne-

jen mezi samotnými úctivými, ale i statistiky, auditory, poradci a širokou ekonomickou veřejností, která je a využívá údaje z úctivosti bank a ostatních finančních institucí.

Ing. Miloslav Lorenc

Ing. Miloslav Lorenc (nar. 1952) je absolventem VŠE v Praze a od roku 1977 zaměstnancem bývalé Státní banky československé, později České národní banky. Po celou dobu pracuje v oblasti bezhotovostního platebního styku a úctivosti. V roce 2003 absolvoval stáž v Evropské centrální bance a je členem Komise pro akční plán v oblasti úctivosti a auditu Ministerstva financí ČR.

Faust – první otevřený auditorský systém, který se skutečně vyvíjí

Auditorský systém Faust doznal od uvedení na trh (na podzim 2005) již řadu funkčních rozšíření, na kterých se významnou měrou podílili několik významných auditorských firem v ČR. Na základě této spolupráce byl přijat plán funkčního rozšíření aplikace Faust 2.0 pro rok 2007.

Od pozitivního přijetí členy KAČR zůstává systém rozdělen do několika základních modulů tak, aby postihoval celou auditorskou agendu:

zakázky

modul přehledně zobrazuje jednotlivé zakázky včetně kontaktů, termínů a dalších klíčových údajů

spis auditora

slouží k ukládání a správě dokumentů auditorského spisu v elektronické podobě

auditorské testy

podrobně zaznamenává výsledky programu auditu a vede přesnou historii průběhu auditorských testů

účetní databáze

systém umožňuje jednoduše načíst účetní deník klienta v elektronické podobě a pomocí nejrůznějších filtrů vybrat velmi rychle klíčové operace dle hladiny významnosti, příp. získat náhodný výběr z jednotlivých dokladových řad. Tato část systému přináší auditorům největší časové úspory a v plánu budoucího vývoje proto připravujeme řadu dalších funkčních rozšíření.

Cena systému Faust není vázána počtem uživatelů ani dobou používání. Platba se vztahuje pouze k počtu serverových instalací. Díky otevřenosti celého systému je následně možné objednat jakékoliv funkční rozšíření.

Číslo dokladu	Státní	Typ dokladu	Stav	Číslo účtu	Číslo účtu	Číslo účtu	Číslo účtu	Číslo účtu	Číslo účtu
81	S	banka	2006-01-01	301	311	1,000,000	1000,000	1000,000	1000,000
82	S	banka	2006-01-01	301	311	100,000	100,000	100,000	100,000
83	S	banka	2006-01-01	301	311	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
84	S	banka	2006-01-01	301	311	200,000,000	200,000,000	200,000,000	200,000,000
85	S	banka	2006-01-01	301	311	100,000	100,000	100,000	100,000
86	S	banka	2006-01-01	301	311	700,000	700,000	700,000	700,000
87	S	banka	2006-01-01	301	311	100,000,000	100,000,000	100,000,000	100,000,000
88	S	banka	2006-01-01	301	311	40,000,000	40,000,000	40,000,000	40,000,000
89	S	banka	2006-01-01	301	311	100,000,000	100,000,000	100,000,000	100,000,000
90	S	banka	2006-01-01	301	311	100,000,000	100,000,000	100,000,000	100,000,000
91	S	banka	2006-01-01	301	311	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000
92	S	banka	2006-01-01	301	311	700,000	700,000	700,000	700,000
93	S	banka	2006-01-01	301	311	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
94	S	banka	2006-01-01	301	311	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
95	S	banka	2006-01-01	301	311	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
96	S	banka	2006-01-01	301	311	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
97	S	banka	2006-01-01	301	311	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
98	S	banka	2006-01-01	301	311	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
99	S	banka	2006-01-01	301	311	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
100	S	banka	2006-01-01	301	311	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000

Více informací o produktu Faust lze najít na www.fragaria.cz.

Společnost Fragaria s.r.o. poskytuje odborné služby i v dalších oborech, např.:

- informační systémy
- redakční systémy
- skladové a evidenční systémy
- internetové prezentace
- internetové obchody
- webdesign
- správa sítí

Evropská směrnice o trzích s finančními nástroji – MiFID

Směrnice Evropské unie o trzích s finančními nástroji neboli MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) je jednou ze tří hlavních regulačních iniciativ, která v posledních letech společně s pravidly kapitálové poměrnosti (Basel 2) a Solvency 2 ovlivňuje odvětví finančních služeb. Směrnice v dané oblasti aktualizuje a rozšiřuje rozsah působnosti směrnice o investičních službách

množství finančních a investičních služeb poskytovaných zákazníkům a stále větší propracovanosti finančních instrumentů. Jejím cílem je harmonizovat ochranu investorů a umožnit poskytnutí služeb v EU a zajistit větší transparentnost cen finančních instrumentů. Mnoho lidí se domnívá, že působnost MiFID se bude vztahovat výhradně na investiční společnosti

entím, což by mohlo vést k vyššímu objemu transakcí investičních firem, jejichž velikost jim umožňuje zajistit, aby transakce byly cenově konkurenceschopné a služby prodávány vhodným způsobem.

S rostoucí transparentností finančního trhu se pro investory rozšíří možnosti výběru, přičemž budou směřovat k těm investičním firmám, které je budou schopny poskytnout o své účinnější a efektivnější organizaci. U investičních firem může nalézt příležitost k většímu využívání sdílených služeb v rámci skupiny, což jim umožní redukovat náklady a využívat stávající informační technologie a infrastrukturu back-office, a tím obstát v cenové konkurenci. Nákladové výhody plynoucí z většího objemu transakcí povedou investiční firmy k tomu, aby ve větší míře prováděly poskytnutí akvizice ve snaze rozšířit zákaznickou základnu rychleji než konkurence.

Taktické/provozní dopady

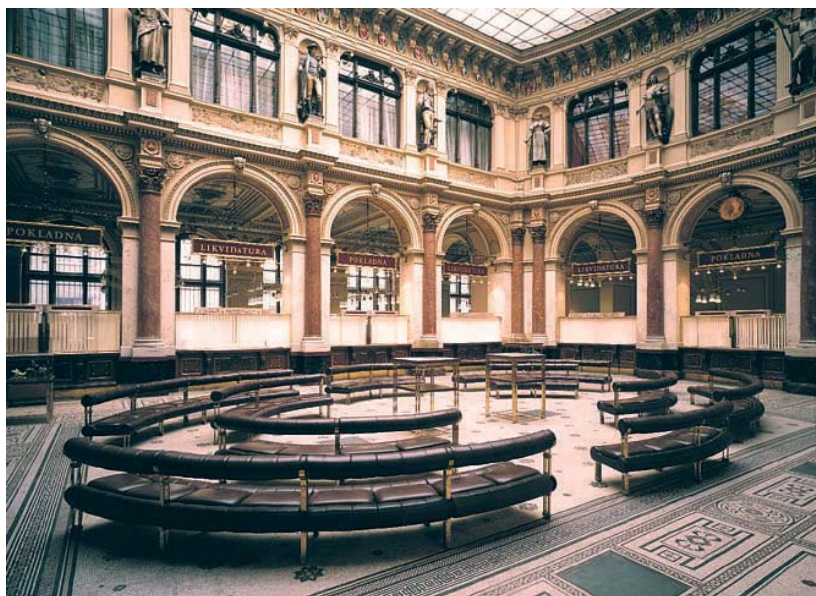
Evropská směrnice o trzích s finančními nástroji se zabývá zejména taktickými a provozními změnami, které je třeba zavést, aby se zajistilo dodržování zákonných požadavků. Jde o výzvu daleko větší, než se původně očekávalo, zejména kvůli potřebě změn, které je nutno zvládnout do listopadu 2007.

Požadavky lze rozdělit do čtyř hlavních oblastí:

1. Rozsah služeb

Směrnice rozšiřuje rozsah služeb regulovaných v EU. Jsou v ní například zahrnuty následující nástroje, které ve směrnici o investičních službách zahrnuty nebyly: deriváty, komoditní deriváty, kreditní deriváty a finanční kontrakty na vyrovnání rozdílů.

Regulovány jsou nyní i určité investiční služby. Kromě poskytování a poskytnutí ukazatelů týkajících se fi-

(ISD). Na rozdíl od Basel 2 však bude doba od jejího vytvoření po tvorbu regulačních opatření a jejich zavedení do praxe daleko kratší. Implementace je plánována na listopad 2007.

MiFID rozšiřuje seznam investičních služeb, finančních instrumentů a regulovaných trhů povolených podle této směrnice, upesňuje povinnosti domácího a hostitelského dohledu, stanovuje specifické požadavky týkající se provozování činnosti a způsobu obchodování firem podle dané směrnice a usiluje o konzistentnější uplatnění těchto požadavků v různých zemích Evropské unie prostřednictvím rámcových předpisů. Poté, co směrnice o trzích s finančními nástroji vzniká díky rostoucímu

a regulované trhy, ale v zásadě její působnosti mohou spadat i retailové banky a jiní poskytovatelé finančních služeb, pokud poskytují jednu nebo více specifických investičních služeb nebo činností regulovaných směrnici.

Na dopady směrnice o trzích s finančními nástroji může být nazíráno z dvojí perspektivy: na strategické úrovni a taktické/provozní úrovni.

Strategické hledisko

Na strategické úrovni jsou dopady nejvíce patrné na globální investiční banky působící v EU, správce aktiv, makléře a burzy. S rozšířením svých služeb získají tyto společnosti díky zavedení jednotného trhu efektivnější přístup k poskytnutí kli-

naných nástrojů a realizace píkaz jménem klient zahrnuje MiFID rovněž investiční poradenství a provozování vícestranných (alternativních) obchodních systémů (tzv. multilateral trading facilities).

2. Způsob obchodování

Výčet oblastí pokrytých pravidly, které se týkají způsobu obchodování, je poměrně široký, od klasifikace klientů přes poskytování poradenství, testování vhodnosti a náležitosti obchodů realizovaných jménem klientů, pravidla týkající se nejlepšího provedení píkazů (best execution) a jejich dokládání, až po zveřejňování informací o transakcích.

Požadavky povedou ke změně toku informací v rámci společnosti a rovněž k nastavení informačních

systémů tak, aby mohly spravovat data a v budoucnu doložit plnění zákonných norem.

3. Organizační požadavky

Evropská směrnice o trzích s finančními nástroji stanovuje nové a přísnější požadavky týkající se organizace obchodní činnosti ve firmách podléhajících regulaci, zejména v oblasti dodržování zákonných norem, interního auditu, řízení rizik, outsourcingu, informačních systémů a kontrol a evidence. Účel firem, které spadají pod rámec regulace směrnice, bude muset například zůstat samostatná oddělení pro dodržování zákonných požadavků (compliance), interního auditu a řízení rizik. Se vzrůstajícím zaměřením na outsourcing a centra sdílených služeb ve střední Evropě budou fir-

my muset zajistit splnění požadavků směrnice v oblasti outsourcingu.

4. Trhy a transparentnost

Směrnice výrazně zvyšuje požadavky na cenovou transparentnost před a po realizaci obchodu, zejména v případě firem, které často a systematicky obchodují s klienty na vlastní účet.

Výzvou MiFID je propojit oddělení compliance, informační technologie a front office, middle office a back office finančních trhů tak, aby bylo možné využít výhod plynoucích z nových požadavků v rámci krátkého a náročného časového harmonogramu.

Mike Jennings

partner pro finanční instituce Deloitte

Je to s kampeli kami tak zlé? Aneb vzpomínky jednoho auditora...

Když se ekne kampelka, v tšinou lidem vstávají hrzou vlasy na hlavě. Představují si, jak by se píkavili o své úspory, kdyby si je v ní které záložně uložili. Tak byly v minulých letech kampelky vylieny v mediích. Pravda je, že mnohé skutečně zkrachovaly a jejich management se špatně staral o své prospěchy. O těch, které však hospodářsky dobře a dodržovaly veškeré zákony a předpisy, se ale nepsalo. V tšinou se špatně hospodaření svádělo na chybné zákony, na nedokonalé předpisy a podobně. Mnohé z toho je pravda, ale bylo to jen vinou nesprávných předpisů?

Když māsí před deseti lety požádala jedna malá kampelka o audit, byl jsem z toho rozpatitý. V první chvíli jsem to chtěl odmítnout, protože se zaměřuji na výrobní podniky a v bankovníctví jsem ne-

měl žádné zkušenosti. Jejich naléhání bylo silnější a zdálo se, že jsem u jejich klientů známá osoba a že budou mít ke kampelce v tšídru – když audit píjmu. Popravdě ano, měl jsem z toho strach. Výsledkem bylo, že jsem začal pročit veškeré zákony a předpisy, které se týkaly bankovníctví a zejména kampelky.

Bál jsem se, že když se kampelka dostala do problémů, zklamal bych všechny dříve klienty a oni píkšli o své úspory. První, co jsem zamítl, bylo ověřovat hospodaření podle vzorků. Prověřoval jsem všechny položky v účetnictví a každý poskytnutý úvěr jednotlivě (každý rok

dvakrát), a to nejen jak je zajištěno jeho případné neplnění, ale také jak je pravidelně spláceno. Bylo to zpočátku pracné, ale po určitých zkušenostech jsem zjistil, že to není tak nezajímavé a měl jsem neustále celé hospodaření kampelky jako na dlani. V dříve jsem o každém pohybu peněz, kam šly a že nejsou ohroženy. Mimochodem,

Kolego, nep ípadá vám, že to s tou pracovitostí pon kud p eháníte?
Kresba I. Svoboda

v těchto dobách mi vyšlo, že „nejohroženějšími penězi“ byly ty, které měla banka uloženy v Komerční bance.

Kampelník mi la vypracované detailní vnitropodnikové předpisy, za jakých podmínek a záruk může svým členům poskytovat peníze, a ty byly stoprocentně dodržovány. Postupně jsem ztrácel obavu a členům banky jsem mohl téměř s jistotou vydat výrok, že veškeré účetní a právní předpisy byly dodrženy a že nemusí mít o své úspory obavy. Se vstupem do EU se ale bohužel změnil zákon, zvýšila se povinná částka základního kapitálu na 35 mil. Kč. Na tuto částku členové banky nedosáhli a banky musely vstoupit do likvidace. Hodnotím-li zprávu o životě banky, za celou dobu nebyl ani jeden člen připraven o jediný haléř, veškeré úrovy (až na jeden, který však byl dobře zabezpečen zástavní smlouvou a po prodeji nemovitostí před splacením) byly pravidelně

spláceny, a i nyní v době likvidace jsou před splacením, a hospodaření banky může sloužit jako školní příklad.

V této souvislosti mě napadají dvě myšlenky. Jedna se týká minulosti, druhá budoucnosti. Co se dělo v těchto „špatných bankách“, které udržely celé myšlenky družstevního bankovníctví ostudu? Copak tam nebyly vypracovány vnitřní směrnice pro pohyb peněz, jejich poskytování nebo převádění? Jak byly tyto banky prováděny audity? Co dělaly dohled ministerstva financí před tím, než k tomu došlo?

Druhá myšlenka mě „dráždí“ – když vidím reklamy, v nichž banky nabízejí „úrovy na pokání“, a to ve značně vyšší. Jak se k tomu staví audit, když takové nehorázné reklamy slyší? Předpokládám, že k poskytnutým úrovním požadují opravné položky ve značně vyšší v okamžiku jejich poskytnutí. A co se mi zdá nejmudřejší, je to, že

zmíněné reklamy zcela diskreditují myšlenku poskytování úrovním. Pro se vážné banky přibližují filozofii supermarketu?

Co dalo za námahu, než byl v oněch bankách vypracován vnitřní předpis pro poskytování úrovním, jak musel být každý úvr podle své výše zajištěn a kdo se musel zaručit za jeho splacení. Aby si každý, kdo si úvr bere, byl v domě vážnosti situace. A nyní si můžete „koupit úvr jako housku na krámku“. To nesouvisí se zdolnou administrativou. Ta byla v bankách mnohem rychlejší, ale neubírala nic na vážnosti aktu vzít si úvr.

Přemýšlím, jaký to bude mít dopad na mladou generaci a vzpomínám na román E. Troilletové „Růže na úvr“, ve kterém byla tato situace velmi krásně popsána.

Doc. Ing. Karel Novotný, CSc.

auditor, člen osv. 260

Organizační kancelář Praha

Reakce na algoritmus MF ČR k výpočtu ukazatelů podle ustanovení § 10 odst. 4 písm. b) zák. č. 420/2004 Sb. (zveřejněno v časopise Auditor 10/2006)

Časopise Auditor č. 10/2006 byl zveřejněn algoritmus pro jednotný výpočet finančních ukazatelů podle § 10 odst. 4 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb., o prozkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, který byl zpracován Ministerstvem financí České republiky. Jak daný předpis uvádí, je cílem tohoto algoritmu zajištění jednotného výpočtu ukazatelů v rámci celé České republiky.

Z hlediska algoritmu výpočtu navržených Ministerstvem financí považuji za nutné upozornit na některé metodické problémy, které jsou v navržených výpočtech obsaženy.

a) problematika vymezení rozpočtových příjmů

Koncepce, kdy do dané položky nařítáme fakticky nad rámec daného zákona jak konsolidované rozpo-

čtové příjmy, tak i výnosy z hospodářské činnosti, je mi velice blízká. Nicméně, aby nedošlo k metodické chybě, mělo by v rámci rozpočtových příjmů dojít k vyloučení příjmů ze zapojení prostředků hospodářské činnosti, neboť to jsou prostředky, které v minulosti fakticky prošly výnosy hospodářské činnosti, a pokud danou úpravu neprovedeme, dojde k duplicitnímu zahrnutí částí příjmů.

b) ukazatel podílu pohledávek na rozpočtu

V této souvislosti bych uvedl dvě zásadnější poznámky:

1. Jak vyplývá z mé poznámky uvedené pod bodem a), objevují se ve jmenovateli ukazatele rozpočtové příjmy a výnosy z hospodářské činnosti. Abychom k sobě porovnávali relevantní veličiny, měly by se v jmenovateli také objevovat pohledávky, které s danými činnostmi souvisí – neboli, bylo by rozhodně metodickou chybou zapojovat do výpočtu například po-

hledávky související s operacemi na účtech cizích prostředků (jde zejména o problematiku sdružení). Nicméně v článku 75, který podle dané metodiky má být pro výpočet využit, jsou na teny i pohledávky za účastníky sdružení (účet 358).

- Na druhou stranu je ale nutno pamatovat, že existují další naprosto standardní pohledávky, které navrhovaný algoritmus pomíjí. Jde zejména o pohledávky na účtech skupiny 27 (tj. poskytnuté předchodné „rozpočtové výpomoci“). Zde je třeba zdůraznit, že neexistuje žádný metodický rozdíl mezi pohledávkou z poskytnutou zaměstnanci z FKSP (účet 335 – tj. podle dané metodiky do výpočtu zahrnovány) a poskytnutou na určitou dobu pro občanské sdružení. Dle mého názoru není sebelepší odvod pohledávky skupiny účtu 27 z výpočtu vynechávat. (Situace by byla jiná, pokud bychom detailněji diskutovali cíl daných ukazatelů a došli například k tomu, že bychom dané ukazatele mohli považovat za indikaci vymáhání pohledávek. Pak bychom samozřejmě oblast poskytnutých výpomocí, nicméně bylo by nutno ovlivňovat i pohledávky z článku 75 rozvahy i o další položky – zmíníme například účet 343.) Obdobná poznámka se týká i účtů 066 a 067.

K této problematice ještě jednu poznámku technického charakteru, která je pro znalého účetní asi nadbytečná. Pokud uvažujeme o zapojení již odepsaných pohledávek v podrozvaze (to je již samo o sobě interpretací diskutabilní), je nutno brát v úvahu tyto pohledávky, které jsou také relevantní jmenovateli, tj. nemělo by jít o veškeré pohledávky v podrozvaze.

c) ukazatel podílu závazků na rozpočtu

Asi nejvtíší problém je nutno spatřovat ve vymezení závazků.

- Pro mne naprosto nepochopitelné došlo k nezahrnutí bankovních úvěrů do závazků (čládek 196). Toto považuji za technický omyl, který by ale vykazované hodnoty naprosto znevážil.
- Za jednoznačnou chybu také považuji nenačtení zůstatku na účtu 272 (předchodné finanční výpomoci mezi rozpočty) – z hlediska věcného se jedná o standardní poskytnuté prostředky.
- Ke zvažování je samozřejmě i otázka předpádání zahrnutí předchodných účtů pasivních, které znamenají faktické závazky z titulu hospodářské činnosti – osobně bych toto také do daného ukazatele načten.
- Velice zajímavou se jeví snaha o vyloučení závazků k zaměstnancům (účty 331 a 336). To pravděpodobně souvisí se snahou o očištění prostředků, které byly na konci roku předvedeny na

Já bych se na to vykašlal. Půl roku tady nic nepočítáme, a teprve nám řeknou, že je to k němu.

Kresba: I. Svoboda

depozitní účty – tj. již jsou finančně kryty v okruhu cizích prostředků. Metodicky je to lákavá myšlenka, nicméně je nutno upozornit na následující zásadní problémy:

- Odvod mzdových prostředků na depozitní účty není povinností, ale pouze dispozicí. Podle mých zkušeností například s tímto nepracuje zhruba 1/3 z obcí, u kterých se pohybují. U takových obcí ale vyloučení účtů 331 a 336 z číselníku nedává žádnou logiku a není ho možno provádět.
- Je nutné si uvědomit, že předvod na depozitní účty se týká pouze mezd hlavní činnosti (v rámci okruhu činností doplňkových jsou mzdy standardně zahrnuty v nákladech hospodářské činnosti). Tj. v případě obcí, kde se objevuje silný podíl mezd v hospodářských činnostech, by bylo nutno pro správný výpočet tento vliv ošetřit.
- Asi nejzásadnější poznámkou je to, že se nelze zastavit pouze u mezd. Opět platí: Pokud chceme přijmout to, že pomůžeme srovnatelné, je nutno při výše uvedeném definování jmenovatele (tj. rozpočtové příjmy a výnosy za hospodářskou činnost) závazky očištit o další položky, které nemají v číselníku souvislost s veličinami jmenovatele – tj. závazky související například se sdruženími bez právní subjektivity (účet 368), závazky související s cizími prostředky (zde se může objevovat v číselníku výčet, nejčastěji jde o závazky vykázané na účtu 379, ale pouze část z vykázané hodnoty syntetiky).

d) ukazatel podílu zastaveného majetku na celkovém majetku ÚSC

Domnívám se, že omezení jmenovatele na stálá aktiva nemá žádný interpretační odvod. Všichni víme, že drtivá většina zastaveného majetku je v předpá-

d ÚSC představována nemovitostmi. Pokud by tedy interpretace měla směřovat k vyřešení, jaký je podíl zastaveného majetku na dané relativně homogenní skupině aktiv, měli bychom v rámci jmenovatele brát v úvahu pouze účty 021, 022 a 031 (není důvod například započítávat software na účtu 013 apod.). Pokud však máme brát daný ukazatel jako výraz ohrožení části hodnoty aktiv realizací zástavních práv, je logičtější poměření k celkovým aktivům. Navržený algoritmus však stojí nade všecky cesty mezi těmito pohledy a dle mého názoru nedává žádný smysl (by vydedukovat, co by daný ukazatel měl vlastně vypovídat, je samo o sobě ošidné).

Závěrem bych chtěl vyjádřit svůj názor, že pouze na bázi použití syntetických údajů nelze v případě územní samosprávných celků vytvořit jednotnou kvalitní metodiku výpočtu ukazatelů. Objevuje se zde řada specifíků, a to jak z hlediska metodiky a kvality údajů, tak i z hlediska vnitřních specifíků jednotlivých subjektů. Sestavení kvalitních vypovídajících ukazatelů je pak v případě otázek detailní znalosti posuzovaného subjektu, různých úprav vstupních údajů s ohledem na různou metodiku účtování. Při sestavování ukazatelů

je také v případě nutno započítávat vliv účetních chyb (v případě ÚSC nejčastěji nezaúčtované položky aktiv, případně závazků). Z výše uvedených důvodů doporučuji zvážit, zda by měly být popsány algoritmy používané.

Pokud bych se k této problematice chtěl vyjádřit ještě obecněji, musím trvat na tom, že před definováním jakékoliv ukazatelové soustavy a její vnitřní naplnění (a se jedná o ukazatelovou soustavu vytvářenou pro konkrétní subjekt i pro celou skupinu subjektů), je třeba vymezit cíle daných ukazatelů. To se v případě ukazatelů podle § 10 odst. 4 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb. nestalo a následkem jsou problémy s jejich obsahovou náplní. Navíc jsem přesvědčen, že dané ukazatele jsou naprosto nedostatečné pro vyhodnocení trendů, a to například s ohledem na velkou meziroční variabilitu v objemu rozpočtových příjmů v návaznosti na dotace. Tedy pokud mají finanční ukazatele v případě ÚSC skutečně sloužit, musí být definována mnohem ucelenější soustava s pečlivějším vážením interpretací jednotlivých ukazatelů.

Ing. Zdeněk Nejezchleb
auditor, .osv. 1940

Meritum Dan 2007 Průvodce komplexní daňovou praxí

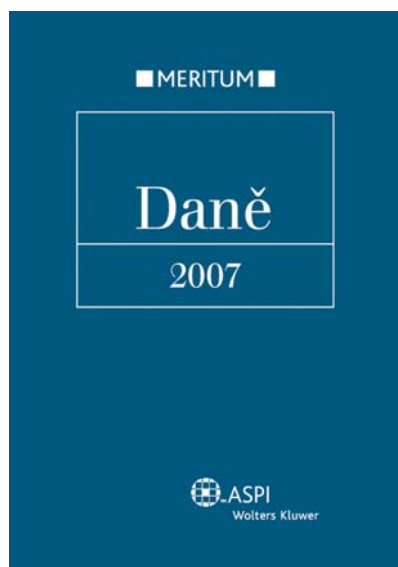
Pravidelně z důvodu astých a mnohdy koncepčních změn daňové legislativy je poměrně obtížné na trhu odborné literatury narazit na

publikaci encyklopedického charakteru, která by pokrývala daňovou problematiku v celém spektru a která by byla udržována v aktuálním legislativním stavu. Jednou z mála výjimek v tomto směru je publikace Meritum Dan 2007 z nakladatelství ASPI.

Uspořádání publikace, která navazuje na vydání z minulých let, obsahuje poměrně přehledné členění výkladu podle jednotlivých tematických oblastí (nikoli tedy podle jednotlivých paragrafů zákonů apod.). Například výklad problematiky darů jako nezdanitelné části základu daní fyzických, resp. právnických osob najdeme v části v nově daně z příjmů, v díle v novém Daňovém a nedaňovém výdajích, úpravách daňového základu, v oddíle Položky upravující základ da-

ni. Toto členění je doplněno rejstříkem a rozčleněním textu do marginálií o říšovaných částí – na tyto marginální odkazy je v textu bohatě odkazováno, čímž je práce s publikací skutečně přehledná.

Protože změn pro období roku 2007 bylo skutečně relativně hodně a letošní vydání publikace vyšlo poměrně brzy, byl jsem zvědav, jak se kolektivu autorů podařilo publikaci udržet aktuální a zda je novinkám v nově dostatečná pozornost. S potěšením jsem musel konstatovat, že na žádnou neaktualnost jsem nenarazil a novinkám je (s přihlédnutím k možnostem takového komplexního díla) v nově dostatečná pozornost věnována (etn. zpracování metodického pokynu D-300 do výkladu daní z příjmů).

V části v nované správ da- ní a poplatk (mimochoodem ob- sahuje pom rní bohatou judi- katuru) je tak vysv tlena od 1. 1. 2007 zavedená nová úprava sankcí v da ovém ízení, v ásti v nované daním z p íjm je vy- sv tlena nová úprava cestovních náhrad, v ásti Da z nemovitos- tí je v nována pozornost placení dan z nemovitostí spoluvlastníky od 1. 1. 2007 atd.

Lze tedy konstatovat, že uvedená publikace je cenným praktickým po- mocníkem, po kterém ásto sáhne nejen da ový odborník (toho bude zajímat nap . dopln ní výkladu DPH o judikaturu Evropského soudního dvora), ale kterýkoli „b žný“ da o- vý subjekt, který se v ur íté oblasti teprve pot ebuje zorientovat.

Ing. Pavel B hounek

Meritum Dan 2007
Autor: kolektiv
Po et stran: 1036
ISBN 978-80-7357-246-4
Cena: 895K

Vydalo nakladatelství ASPI, a. s.
www.aspi.cz

Co najdete v e-p íloze . 3/2007

Téma ísla: Bankovníctví

Finan ní leasing dle IAS 17 a odložená da – poskytovatel leasingu

V sou asné dob je ada spole nos- tí poskytujících finan ní leasing po- stavena p ed složitý úkol p ípravu ú etní záv rky v souladu s Meziná- rodními standardy pro finan ní vý- kaznictví (IFRS). Vzhledem k p ed- m tu podnikání je t eba aplikovat IAS 17, který vykazování finan ního leasingu upravuje a má významný dopad finan ní výkazy. P í prove- dení této úpravy je t eba zvážít je- jí dopad na vykazovanou odloženou da . lánek se zabývá dopadem úpravy ú tování finan ního leasingu dle IAS 17 na odloženou da . Pro- blematika je ešena z pohledu po- skytovatele finan ního leasingu.

Finan ní leasing dle IAS 17 a odložená da – nájemce

Druhý lánek ing. Davida Batala, který najdete v e-p íloze Auditor . 3, p ístupné na webových strán- kách Komory auditor www.kacr.cz v ásti pro auditory, se zabývá stej- nou problematikou, ale z pohledu leasingového nájemce.

Na pomoc auditor m

N které poznatky z ov ování in- ventarizací majetku a závazk

V p ísp vku ing. Vladimíra Schiffera jsou uvád ny n které negativní po- znatky z ov ování inventarizací p í auditu ú etní záv rky, které za ur í- tých p edpoklad a v ur ítých sou- vislostech mohou vést auditora až k odmítnutí výroku.

Zaujalo nás

Jsou p ísp vky na odstra ování elektroza ízení da ovým nákladem?

Zákon o odpadech ovliv uje finan - ní, ú etní a da ovou politiku výrobc a distributor elektrických a elek- tronických za ízení. V p ípad , že se výrobce rozhodne zabezpe ovat sb r a zpracování odpadu individuál- n , je povinen p ísp vek ukládat na ú elov vázaný bankovní ú et. Da- ové dopady jsou v takovém p ípa- d zcela odlišné od kolektivního sys- tému. Více k tomuto tématu najdete v lánku Jany Švenkové, jehož úplné zn ní, p evzaté z asopisu Odpady, najdete v e-p íloze Auditor.

Ú etní záv rka pro podnikatele za ú etní období roku 2006

V e-p íloze najdete také dokon ení p ísp vku ing. Radky Kosinové, po- pisujícího celý proces a veškeré prá- ce související s ú etní záv rkou se- stavovanou podnikateli, kte í ú tují v podvojném ú etnictví. T etí ást p ísp vku (p etíšt na v e-p íloze Au- ditor . 2/2007 z asopisu Ú etnic- tví v praxi, který vydává nakladatel- ství ASPI) byla v nována posledním p ípravných pracím p ed uzav ením ú etních knih. Tato ást se zam uje na dokon ení kapitoly týkající se se- stavení ú etní záv rky.

Zaznamenali jsme

P ípravenost na erpání pen z EU prozkoumají audito i PwC
 Firma PricewaterhouseCoopers zví- t zila ve výb rovém ízení minis- terstva financí na audit eských ídících struktur pro erpání pe-

n z z fond Evropské unie. Audi- to i PwC již provád í podobný au- dít v p edchozím období 2004 až 2006.

Kontrola hospoda ení se obcím nelíbí

Až tvrt milionu vydají m sta na Vy- so in ze své pokladny za kontrolu hospoda ení. Kraj ji p ítom d lá za- darmo. Radnice však rad ji zaplatí, práce kraje se jim zdá p íliš hektic- ká. Obcím, které si na kontrolu po- zvou soukromou firmu, kraj p ísp je. V Pelh imov zaplatí za p ezkoumání výsledek hospoda ení zhruba šede- sát tisíc korun. Více ke kontrole hos- poda ení obcí z denního tisku v e- -p íloze.

Chybí experti s praxí

V roce 2007 bude na eském pra- covním trhu i nadále nedostatek specialist s praxí. V oblasti financí a ú etnictví se trh p íliš nem ní. Po- ptávka je zvlášt po kvalifikovaných odbornících, a to zejména v oblasti interního auditu, finan ních analýz, credit controllingu a obecn ú et- nictví.

Bankovní sektor pat í i v R k platové špi ce

O jednotlivých profesích podle pla- tového žeb í ku si m že p e íst v lánku p evzatém z asopisu Bankovníctví. V p ehledu jsou uve- deny i platy auditor v jednotlivých krajích.

-av-

Vít zný p ípítek: Dirk Kroonen, Pavel Ju í ka a Mírek Topolánek.

Vyhlášení sout že Podnikatel roku 2006 na pražském Žofín

Držitelem ocen ní Podnikatel roku 2006 eské republiky se stal Pavel Ju í ek, generální editel společnosti Brano Group. Vít znou trofej p evzal koncem února na pražském Žofín z rukou p edsedy vlády Mirka Topolánka a Dirka Kroonena, vedoucího partnera společnosti Ernst & Young, která sout ž v eské republice vyhláší od roku 2000.

Porota své rozhodnutí zd vodnila následovně: „Sout ž není jen o íslech, která by se dala se íst v excelovské tabulce, ale hlavn ě o zajímavých a úsp šných lidských p íb zích, a ten Pavla Ju í ka tato kritéria spl ůje beze zbytku. Je p íkladem amerického snu v eských podmínkách. Za ínal od vyu eného fréza e a dnes zam stnává 2400 lidí.“ -jd-

KPMG se stalo novým partnerem VŠE v Praze

Lepší možnosti pro uplatn ní absolvent ů i student ů na trhu práce – to je hlavní výhoda, kterou vysokým školám p ínáší spolupráce se soukromým sektorem. Novým partnerem Vysoké školy economic-

ké v Praze se v této souvislosti stala společnost KPMG R, která má bohaté zkušenosti v oblasti profesního uplat ování student ů a absolvent ů v praxi. Oznámili to rektor VŠE prof. Ing. Richard Hindls, CSc. a Pavel Závítovský, partner KPMG zodpov dný za nábor absolvent ů. Nadstandardní spolupráce mezi ob ěma institucemi by m ěla pomoci ješt ě více rozvíjet talenty student ů a absolvent ů, umož ůvat jim prohlubovat a porovnávat své zkušenosti s ostatními a získávat praktické zkušenosti ruku v ruce s t ěmi teoretickými. -jd-

Společnost Tacoma podpo ěla sout ž Právník roku 2006

Jedním z partner ů slavnostního vyhlášení celojustní sout že Právník roku 2006 se stala auditorská společnost Tacoma. Vyhlášení prob ělo ve druhé polovin ě ledna 2007 v pražském Top Hotelu a z ů astnilo se jej více než 2000 advokát ů, soudc ů, státních zástupc ů, notá ř a exekutor ů. Sout ž zorganizovala již podruhé eská advokátní komora a spo-

Právnikem roku 2006 v oblasti obchodního práva se stal prof. JUDr. Jan D ědí ,

le nost epravo.cz, která provozuje stejnojmenný internetový portál. Právníci sout žili v n ěkolika kategoriích o cenu svatého Yva, patrona právníka . Právníkem roku 2006 v oblasti obchodního práva se stal prof. JUDr. Jan D ědí , vysokoškolský pedagog a advokát z kancelá ře Kocián, Šolc, Balaštík. Stejný titul v oblasti ob ěanských a lidských práv získal ve ejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl. Právníkem roku voleným laickou ve ejností se stal JUDr. Tomáš Sokol, advokát z kancelá ře Brož, Sokol, Novák. -jd-

Nová vedoucí Technical Desk ve společnosti Deloitte

Klára Toušková (37) se stala novou vedoucí odd ělení Technical Desk v da ovém a právním odd ělení společnosti Deloitte

Czech Republic. Zam ění se zejména na ízení vnit řních znalostí a využití dostupných zdroj ů a nástroj ů , aby společnost mohla svým klient ům poskytovat dokonalejší služby. Odd ělení Technical Desk také odborn ě zkoumá vývoj v da ové legislativ ě a své poznatky poskytuje svým klient ům zdarma v m sí ním bulletinu. Klára Toušková d ěíve p sobila ve společnosti Ernst & Young, kde v posledních p ěti letech vedla st edisko da ových znalostí. Mezi její zájmy pat ří sport, zejména spinnig, aerobic, turistika a lyžování.

AUDITOR

AUDITOR, číslo 3, 2007, ročník XIV, povolení MK ČR 6934, ISSN 1210-9096. Vydává: Komora auditorů České republiky, IČ 70901473. Redak ní rada: p edsedkyn ě : prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc., členové: Ing. Eva Fišerová, Ing. Karel Hampl, Ing. Marie Kučerová, prof. Ing. Vladimír Pilný, CSc., Ing. Irena Pittermannová, Ing. Eva Rokosová, Alena Valešová. Redaktor: Jaromír Dočkal, tel: 251 511 167, e-mail: dockal@ddpress.cz. Adresa redakce: Komora auditorů České republiky, Opletalova 55, 110 00 Praha 1, tel.: 224 212 670, 224 222 178, fax: 224 211 905, e-mail: kacr@kacr.cz. P íjem inzerce, sazba, distribuce: Infomedia, spol. s r.o., Hráského 15, 148 00 Praha 4, tel.: 271 911 131, fax: 271 911 128, e-mail: infomedia@infomedia.cz. Tisk: Wendy, s.r.o., Mělník, tel.: 315 625 115. Cena: 90 Kč (pro členy KA ČR zdarma). Vychází 10x ročně. Toto číslo vyšlo 28. 3. 2007. © KA ČR. Všechna práva vyhrazena.

